

Különjelentés

Egységes Szanálási Testület: Megkezdődött a munka a bankunióval kapcsolatos, kihívásokkal teli feladatot illetően, de hosszú utat kell még bejárni

(az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második
albekezdése alapján)

4
1977 - 2017

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

TARTALOM

	Bekezdés
Rövidítések	
Glosszárium	
Összefoglaló	I–XI
BEVEZETÉS	1–12
A bankunió	1–4
Az Egységes Szanálási Testület szerepe	5–8
Az ESZT együttműködése más hatóságokkal	9–12
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	13–23
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	13–21
Hozzáférés a bizonyítékhoz és titoktartás	22–23
Észrevételek	24–142
Szanálási tervek: még mindig sok a befejezetlen feladat	24–83
A folyamatban lévő tervezés	25–34
A sanálási terv tartalmának áttekintése	35–36
A sanálási tervek legfontosabb elemei továbbra is hiányoznak	37–82
A szabálykönyvnek való korlátozott mértékű megfelelés	83
A sanálástervezésre vonatkozó iránymutatás javításra szorul	84–102
A kézikönyveket és a mintadokumentumokat naprakésszé kell tenni és javítani kell	85–93
Stratégiai feljegyzések	94–99
A jelentős akadályokra vonatkozó stratégia és az MREL	100–101
Irányítási ellenőrzések és minőségbiztosítás	102
Az ESZT súlyos személyzethiánnyal küzd	103–118
Folyamatos lemaradás a személyzetfelvételi célokhoz képest	104–114

Az emberierőforrás-gazdálkodási feladatkör erőforráshiánya kihat a személyzetfelvételre	115–118
Javítani kell az NSZH-kkal és az EKB-val folytatott együttműködés keretén	119–142
Az egyértelműség hiánya az NSZH-kkal folytatott együttműködésben	120–129
Az EKB-val folytatott együttműködés keretének hiányosságai	130–142
Következtetések és ajánlások	143–158
A szanálástervezés még nem fejeződött be	146–150
A szanálástervezésre vonatkozó szabályrendszer kidolgozása még nem fejeződött be	151
Elégtelen létszámú emberierőforrás-személyzet	152–153
Javítani kell az NSZH-kkal való együttműködés keretén	154
Az EKB-val kötött egyetértési megállapodás javításra szorul	155
A jogszabályi keret kihívásokat teremt az ESZT számára	156–158

I. melléklet – Az egységes szabálykönyv legfontosabb elemeinek áttekintése

II. melléklet – A hiányzó bizonyítékok jegyzéke

III. melléklet – A megvizsgált vezetői összefoglalókból hiányzó elemek jegyzéke

Az ESZT válasza

RÖVIDÍTÉSEK

ÁSZT	Átmeneti szanálási terv
BBR	Betétbiztosítási rendszer
BBR-irányelv	Az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 2014/49/EU irányelve a betétbiztosítási rendszerekről (HL L 173., 2014.6.12., 149. o.)
BHSZ-irányelv	A bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv (az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/59/EU irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.))
EBH	Európai Bankhatóság
EFM	Egységes felügyeleti mechanizmus
EKB	Európai Központi Bank
ESZA	Egységes Szanálási Alap
ESZM	Egységes szanálási mechanizmus
ESZM-rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Bankszanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).
ESZT	Egységes Szanálási Testület
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
FOLTF	Fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné váló (failing or likely to fail)
FTE	Teljes munkaidős egyenérték (full-time equivalent)
MoU	Egyetértési megállapodás (memorandum of understanding)
MREL	A szavatolótőkére és a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (minimum requirement for own funds and eligible liabilities)
NIH	Nemzeti illetékes hatóság
NSZH	Nemzeti szanálási hatóság
SREP	Felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás
Számvevőszék	Európai Számvevőszék
SZK	Szanálási kollégium

GLOSSÁRIUM

A szavatolótőkére és a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények	A bankoknak mindenkor eleget kell tenniük annak a követelménynek, hogy rendelkezésükre álljanak hitelezői feltőkésítésbe könnyen bevonható eszközök a veszteségek fedezésének és a bankok feltőkésítésének biztosítására, arra az esetre, ha pénzügyi nehézségeik támadnának, és ezt követően sor kerülne a szanálásukra.
Belső szanálási csoportok	Az Egységes Szanálási Testület az ESZM-rendelet 83. cikke értelmében saját alkalmazottaiból és a nemzeti szanálási hatóságok alkalmazottaiból álló belső szanálási csoportokat hozhat létre, amelyekben adott esetben részt vehetnek az euróövezeten kívüli tagállamok megfigyelői is. A belső szanálási csoportok az ESZT és a NSZH-k között a szanálási tervek elkészítésével kapcsolatos együttműködés és kommunikáció legfontosabb szereplői. Ezeket a csoportokat az ESZT hatáskörébe tartozó minden bank számára létrehozják, és ezeket az ESZT vezető személyzetéből kinevezett koordinátorok irányítják.
Betétbiztosítási rendszer	A betétbiztosítási rendszer a betétesek védelmét célzó rendszer, amely biztosítja, hogy a betétesek a bank fizetéseképtelensége esetén egy bizonyos felső összeghatárig és bizonyos korlátokon belül védettek a veszteségekkel szemben.
Felügyelet	A bankfelügyelet a bankok pénzügyi teljesítményének és működésének az állami hatóságok által a bankok szabályok és előírások szerinti biztonságos és stabil működése érdekében történő nyomon követése.
Fő üzletág	A bank legfontosabb bevételi vagy nyereségforrásai.
Hitelezői feltőkésítés	Olyan szanálási eszköz, amelynek segítségével csökkenthetők egy bank kötelezettségei, és ennek eredményeként az ügyfélbetétek és a kötvények névértéke kényszerűen csökken. A hitelezői feltőkésítéssel adott esetben érintett kötelezettségeket „feltőkésíthető”-nek nevezik.
Jelentős akadályok	Súlyos akadályok egy bank felszámolása vagy szanálása során, amelyeket a szanálási hatóságok a bank szanálhatóságának értékelése során azonosítanak. A szanálási hatóságok jelentős hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy előírják a bankok számára az említett akadályok adott időkereten belül történő kezelését vagy megszüntetését. Az ESZT előírhatja például egy bank számára, hogy idegenítsen el egyes eszközöket, korlátozza tevékenységeit, vagy pedig változtasson jogi vagy működési struktúráin.
Kritikus funkciók	A bank olyan tevékenységei, szolgáltatásai vagy műveletei, amelyek megszűnése valószínűleg működési zavart eredményezne a pénzügyi stabilitásban vagy a reálgazdaság szempontjából elengedhetetlen szolgáltatásokban.
Szanálás	A szanálás egy csődközeli helyzetbe került bank rendezett felszámolása a bank alapvető funkciói folyamatosságának biztosítása és a pénzügyi

	stabilitás megőrzése érdekében. A szanálás további célja az állami források védelme oly módon, hogy csak minimális mértékben támaszkodnak a rendkívüli állami pénzügyi támogatásra.
Szanálási kollégiumok	Több nemzeti szanálási hatóság képviselőiből álló testületek, amelyeket azért hoztak létre, hogy biztosítsák valamennyi érintett hatóság együttműködését egy határokon átnyúló tevékenységű bankcsoport szanálásának minden szakaszában.

ÖSSZEFOGLALÓ

- I. Az EU a 2008. évi európai pénzügyi válság újbóli előfordulásának megelőzése érdekében új intézményi struktúrákat dolgozott ki, hogy biztonságosabb pénzügyi szektorról gondoskodjon az egységes piacon. Ezek része az egységes felügyeleti mechanizmus (EFM) és az egységes szanálási mechanizmus (ESZM). E jelentés középpontjában az Egységes Szanálási Testület (ESZT) áll, amely az euróövezeten belüli nemzeti szanálási hatóságokkal együtt az ESZM-et alkotja.
 - II. Létrehozták a harmonizált jogszabályokból és a bankok szanálására és felügyeletére vonatkozó iránymutatásokból álló „egységes szabálykönyvet”. Az egységes szabálykönyv a szanálás tekintetében több elemet foglal magában, amelyek együttesen irányadók az ESZT munkájára. A 2015-ben létrehozott ESZT lényegében még mindig tevékenységének kezdeti szakaszában van, és nagyon rövid időkeret mellett igen jelentős feladatokkal bízták meg.
 - III. Az ESZT munkáját egy olyan rendszer részének kell tekinteni, amelyben felügyeleti (pl. az EKB) és szabályozó (mint az Európai Bankhatóság) szervek is jelen vannak. A felügyeleti szervek feladata a hatáskörükbe tartozó bankok állandó prudenciális felügyelete. Amennyiben a helyreállítási vagy a beavatkozási intézkedések eredménytelenek, a bank „fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné váló” minősítést kap, és a szanálási hatóságok közbelépnek. Az ESZT feladata – a nemzeti szanálási hatóságok segítségével – a hatáskörébe tartozó bankok szanálására vonatkozó válsághelyzeti tervezés és szükség esetén a bank szanálási eljárásainak levezetése. Hatásköre az euróövezetbe tartozó valamennyi jelentős bankra és a határokon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankokra terjed ki.
 - IV. Az EUMSZ értelmében az Európai Számvevőszék teljes körű hozzáféréssel rendelkezik az ellenőrzött szervezet említett dokumentumaihoz, az ellenőrzés igényeinek megfelelően. Az ellenőrzésünk során az ESZT vezetése és személyzete jelentős mennyiségű dokumentumot adott át számunkra, amelyek alapján e jelentésben megbízható következtetéseket vonhattunk le, azonban nem történt meg valamennyi kér dokumentum átadása.
 - V. Megállapítottuk, hogy az ESZT nagyon rövid idő alatt, újonnan történő létrehozásának feladata igen komoly kihívást jelentett. Hiányosságokat állapítottunk meg a szanálási tervek
-

ESZT által történő elkészítésében. Habár ezekkel a hiányosságokkal foglalkozni kell úgy az ESZT-n belül, mint az ESZT-re alkalmazandó jogszabályi és együttműködési keretekben, e hiányosságok esetében azonban figyelembe kell venni, hogy az ESZT még csak tevékenységének kezdeti szakaszában van.

VI. Az ESZT még nem fejezte be a hatáskörébe tartozó bankok szanalástervezését. Habár hosszú ideje és keményen dolgozik annak érdekében, hogy a legtöbb bank esetében legalább a szanalási tervek előzetes verziói rendelkezésre álljanak, a 2016-ban elfogadott tervek az egységes szabálykönyv számos előírásának nem felelnek meg. Ezt a problémát némileg ugyan enyhítik a rendelkezésre álló további háttér-információk, mégis súlyos hiányosságok állapíthatók meg a jogszabályi követelményeket illetően.

VII. Az ESZT-nek először meg kell határoznia, hogy mikor készüljön el az egységes szabálykönyvnek teljesen megfelelő első szanalási terv a hatáskörébe tartozó minden egyes bank esetében. Ezt követően e tervek elkészítésével kell foglalkoznia, kockázati szintük szerint rangsorolva azokat. Az egyes tervekben foglalkozni kell az érintett bank szanalhatóságával, továbbá a kiválasztott szanalási stratégiák megvalósíthatóságával és hitelességével.

VIII. Az ESZT-nek annak érdekében, hogy a bankszektor veszteségviselő képessége megfelelő legyen, véglegesítenie kell a szanalástervezésre vonatkozó szabályok és iránymutatás rendszerét, ideértve a szavatolótőkére és a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények meghatározásának stratégiáját is. Ki kell dolgozni vagy adott esetben naprakésszé kell tenni az iránymutató feljegyzéseket és az ESZT szanalástervezési kézikönyvét.

IX. Az ESZT számára a kezdetektől fogva nehézségekkel járt a megfelelően képzett, elegendő létszámú személyzet felvétele. A személyzet felvételével kapcsolatos késedelmek kedvezőtlenül érintették az ESZT tevékenységeinek valamennyi területét, noha meglévő munkatársai elkötelezettek és motiváltak voltak. Az ESZT-nek fel kell gyorsítania a munkaerő-felvételt és az emberierőforrás-gazdálkodási feladatkörökhöz megfelelő erőforrásokat kell rendelnie, hogy az megbirkózhasson a felvételi igényekkel, különösen a szakosodottabb és a vezető beosztások esetében. Amennyiben nem teljesíthetők a személyzetfelvételi célok,

vagy ha ideiglenes intézkedésekre van szükség, az ESZT-nek alternatív megoldásokban kell gondolkodnia.

X. A működési feladatoknak a nemzeti hatóságok és az ESZT között történő megosztása – többek között a felelősségmegosztás – továbbra sem egyértelmű, a belső szanalási csoportok pedig nem rendelkeznek elegendő személyzettel. Az ESZT-nek ezekkel a kérdésekkel sürgősen foglalkoznia kell.

XI. Az ESZT jelentős tapasztalatot halmozott fel a jogszabályi keret gyakorlati megvalósítása terén. E tapasztalat fényében az ESZT-nek a jogalkotót olyan kiigazításokra kell felkérnie, amelyek fokozzák munkája eredményességét és a rendszerszintű hozadékokat. Ide tartoznak a hatáskörét érintő változások, továbbá az EKB-n belül az információk rendelkezésre állása és áramlása (különösen az egyetértési megállapodás vonatkozásában). Az ESZT számára forráskivonási moratóriumot is biztosítani kell.

BEVEZETÉS

A bankunió

1. Az EU a 2008. évi európai pénzügyi válság újbóli előfordulásának megelőzése érdekében egy sor szakpolitika alkalmazásával gondoskodott a pénzügyi szektor biztonságának javításáról. Ezek a bankok szigorúbb tőke- és likviditási szabályait, a fizetéseképtelenné vált bankok irányítására vonatkozó harmonizált szabályokat, továbbá a betétesek megfelelőbb védelmét foglalták magukban. Ez az új jogalap a kapcsolódó testületekkel és hatóságokkal együtt alkotja az Unió úgynevezett bankunióját.
2. A bankunió két intézményi pillérre támaszkodik. Az első a bankok közös felügyelete az egységes felügyeleti mechanizmus (EFM) révén. A második a bankok rendezett felszámolási eljárása¹, az Egységes Szanálási Mechanizmus (ESZM). Európai betétbiztosítási rendszer formájában egy harmadik pillérre is javaslatot tettek. E jelentés középpontjában az Egységes Szanálási Testület (ESZT) áll, amely az euróövezet nemzeti szanálási hatóságaival együtt a fizetéseképtelenné vált bankok kezelését célzó „központi szanálási hatáskört” képviseli az ESZM keretében.
3. Az ESZT és az NSZH-k feladata a bankszanálási eljárások együttműködés útján történő levezetése. A szanálás lehetővé teszi a kritikus banki funkciók működésének folytatását. Ha egy bank nem rendelkezik kritikus funkciókkal és csődje nem jelentene kockázatot a pénzügyi stabilitásra, akkor e bankot a rendes fizetéseképtelenségi eljárással számolják fel. Az új szabályozási keret mögöttes elve a destabilizáló hatású és piaci zavart okozó banki fizetéseképtelenség előfordulásának minimalizálása, ugyanakkor pedig megfelelő védelem biztosítása a hitelezők számára az uniós és a nemzeti szabályok keretében. Mindez megfelelően végrehajtva korlátozza a költségvetési terheket, ugyanakkor fokozza a pénzügyi stabilitást, és támogatja a gazdasági növekedést.

¹ A „bank” kifejezés e jelentésben az ESZM-rendelet 2. cikkében megnevezett szervezetekre vonatkozik.

4. Az Unió 2013 óta különféle harmonizált szabályokat dolgoz ki a bankok felügyelete és szanálása érdekében. Ezeket fogalmilag egységes szabálykönyvnek nevezik. Az egységes szabálykönyvet a szanálás tekintetében (a részleteket lásd: **I. melléklet**) elsősorban az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet (ESZM-rendelet), a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv (BHSZ-irányelv), felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletek és az Európai Bankhatóság (EBH) előírásai és iránymutatásai alkotják.

Az Egységes Szanálási Testület szerepe

5. Az ESZT feladata szükség esetén az euróövezetbe tartozó valamennyi jelentős bank, továbbá a határokon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankok szanálása². A határokon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankok az euróövezetben székhellyel rendelkező anyavállalatból és legalább egy, az euróövezetben található másik tagállamban székhellyel rendelkező leányvállalatból állnak. Az ESZT hatáskörébe 2017 januárjában 141 bank tartozott, vagyis az euróövezetben található teljes banki eszközök 80%-a. Az NSZH-k feladata valamennyi további bank, vagyis kb. 3250 jogi személyiséggel rendelkező társaság nemzeti szintű szanálása³.

6. Az ESZT legfontosabb feladatai a következők:

- a) szanálási terv elkészítése a hatáskörébe tartozó valamennyi bank tekintetében, és a szanálás során feltőkésítésre felhasználható kötelezettségek és szavatolótőke mértékének (a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL) néven ismert biztonsági puffer) meghatározása;
- b) szanálási határozatok elfogadása a bankszanálás során szükséges intézkedésekről;
- c) a harmonizáció és a következetesség biztosítása az ESZM keretében;

² Az ESZM-rendelet 7. cikkének (2) bekezdése és <https://srb.europa.eu/en/node/44>

³ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/list/who/html/index.en.html>

d) a szanálási eljárásokat bizonyos esetekben pénzügyileg támogató Egységes Szanálási Alap igazgatása⁴.

7. Az ESZM-rendelettel összhangban az ESZT-t 2014 augusztusában hozták létre, és 2015 januárjában vált önálló ügynökséggé. Mielőtt ügyvezetői testülete hivatalba lépett volna, átmenetileg (néhány hónapig) a Bizottság irányítása alatt állt. Székhelye Brüsszelben található, 2016 végén kb. 170 főt alkalmazott, és valójában még tevékenységének kezdeti szakaszában levő szervezetnek tekinthető.

8. Az ESZT ügyvezetői és plenáris testületi üléseken hozza határozatait. Az előbbi a Testület elnöke, alelnöke és négy állandó tagja (akik nem az NSZH-k képviselői) alkotja. Az elnök (vagy alelnök) és a négy állandó megfigyelő szavazati joggal rendelkezik az ügyvezetői testületi üléseken. Egy adott bankkal foglalkozó ülésen az adott tagállam NSZH-jának képviselője is részt vesz (kibővített ügyvezetői testületi ülés). A plenáris testületet – amelynek ülésein az egyes NSZH-k egy-egy képviselője is részt vesz – akkor kell bevonni a szanálási határozatokhoz kapcsolódó döntéshozatalba, ha az ESZT az adott szanálási eljárás során több mint 5 milliárd euró (vagy likviditási támogatás esetén több mint 10 milliárd euró) összegű támogatást nyújtott.

Az ESZT együttműködése más hatóságokkal

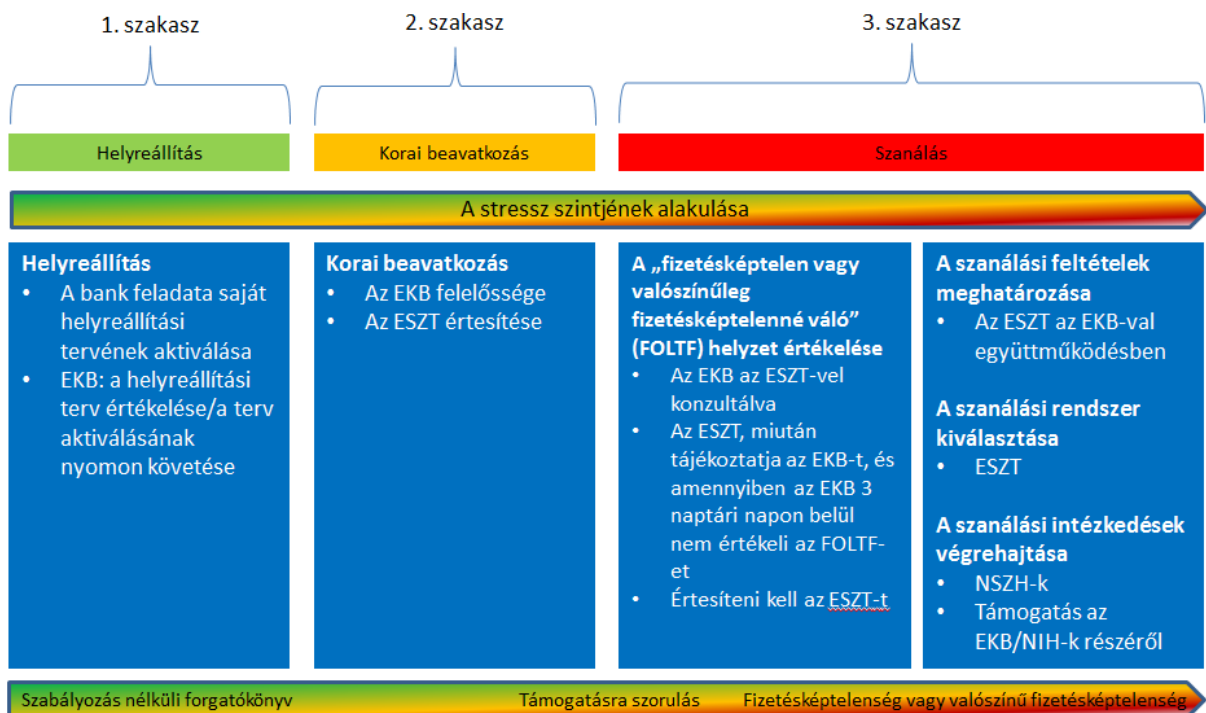
9. Egy pénzügyi nehézségekkel küzdő bank kezelésére irányuló eljárás az előkészítést és a tervezést követően három operatív szakaszból áll (lásd: **1. ábra**). Az első a helyreállítási szakasz, amikor a bank számára előírják a saját helyreállítási tervében meghatározott intézkedések végrehajtását. A helyreállítási tervet a felügyeleti szerv, vagyis az euróövezetbe tartozó, nagy jelentőségű bankok esetében az EKB értékeli.

⁴ Az Egységes Szanálási Alapot az euróövezetbe tartozó bankok hozzájárulásai finanszírozzák. Amennyiben a veszteséget az Egységes Szanálási Alapra terhelik, az alap csak akkor használható fel, ha a részvényesek vagy a hitelezők – többek között a kötvénytulajdonosok – a bank szanálása érdekében már a teljes kötelezettségek legalább 8%-ának megfelelő veszteséget fedezték (az ESZM-rendelet 27. cikkének (7) bekezdése és 76. cikkének (3) bekezdése).

10. A következő (komolyabb) szakasz a korai beavatkozás, amikor a felügyeleti szerv konkrét intézkedések végrehajtására jogosult. Az ESZT az első két szakaszban nem tölt be döntéshozói szerepet, azonban megosztott felelősséggel rendelkezik a bank helyzetének nyomon követésére vonatkozóan, és a következő szakaszban foglaltak szerint lehetséges szanálási intézkedéseket készít elő.

11. A harmadik szakasz a szanálás, és itt válik kulcsfontosságúvá az ESZT szerepe. Szanálásra akkor kerül sor, ha az EKB arról tájékoztatja az ESZT-t, hogy a felügyeleti hatáskörébe tartozó bank „fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik” (FOLTF), vagy pedig ha az ESZT függetlenül ugyanilyen következtetésre jut. Az ESZT akkor dönthet egy szervezet szanálás alá vonásáról, ha az alábbi feltételek is teljesülnek: nem áll rendelkezésre más alternatív intézkedés és a szanálás jobban szolgálja a köz érdekét, mint a fizetéképtelenségi szabályok alkalmazása alkalmazásával szemben). Mivel a rendszerben az EKB, az ESZT és különféle más nemzeti és európai hatóságok is szerepet játszanak, a siker elengedhetetlen feltétele a minőségi kommunikáció és a kölcsönös megértés.

1. ábra. A helyreállítástól a szanálásig

Forrás: Európai Számvevőszék, az EKB adatai alapján.

12. Az ESZT csak akkor fogadhat el az Egységes Szanálási Alap igénybevételével járó szanálási rendszert, ha a Bizottság úgy határozott, hogy ez az állami támogatási szabályok értelmében megengedhető. A Bizottság ezt követően hagyja jóvá a szanálási eljárás céljára az Alapból biztosított összeget.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

13. Megvizsgáltuk, hogy az ESZT képes-e a bankszanálások eredményes végrehajtására. Különösen a következőket elemeztük:

- a) az ESZT egyes bankokra vonatkozó szanálási tervének minősége (lásd: **24–83. bekezdés**);
- b) megfelelő-e az ESZT struktúrája a szanálástervezésre vonatkozó s keretében foglalt előírások teljesítéséhez (lásd: **84–102. bekezdés**); és
- c) megfelelő emberi erőforrásokkal rendelkezik-e az ESZT ahhoz, hogy elvégezze a rábízott feladatokat, valamint megfelelő-e az együttműködés kerete (lásd: **103–142. bekezdés**).

14. Ez a jelentés a fenti szerkezetnek megfelelően tartalmaz következtetéseket és ajánlásokat (lásd: **143–158. bekezdés**).

15. Az a) pontot illetően azt vizsgáltuk, hogy megfelelőek és szisztematikusak-e az ESZT szanálási tervei, és azok magukban foglalják-e szanálhatóság értékelését, továbbá a MREL meghatározását.

16. E célból az ellenőrzési alapsokaság 58 olyan teljes szanálási tervre terjedt ki, amelyet az ESZT egyes bankok vonatkozásában 2017. január végéig készített el. E tervek közül az ESZT öt nagyon fontos fejezetet ismertetett, amelyeket megvizsgáltunk (lásd: **26. bekezdés**), és az alapsokaságból minden egyes fejezetre vonatkozóan véletlenszerűen kiválasztott nyolc példát, egy-egy tervből azonban legfeljebb két fejezetet ellenőriztünk, ami összesen 40 fejezetet jelentett (31 különböző bank vonatkozásában). Az ESZT a kiválasztott fejezetekből minden bankspecifikus és EKB-tól kapott adatot törölt. Ezt a megközelítést alkalmazva az ellenőrző csoport a tervek kritikus szempontjait némileg részletesen megvizsgálhatta, és fontos következtetéseket vonhatott le, azonban nem állt módjában ezek

teljességének és belső következetességének maradéktalan megállapítása, így további információkat kellett kérnünk (lásd: **36. bekezdés**), amelyeket három bank tekintetében megkaptunk.

17. A b) pont tekintetében azt értékeltük, hogy az ESZT megfelelő szabályrendszert – kézikönyvek, iránymutatások és a szanálástervezés keretei – alkalmaz-e.

18. A c) pont tekintetében azt értékeltük, hogy az ESZT megfelelően képzett, kellő létszámú személyzetet alkalmaz-e, és biztosít-e számukra továbbképzést. Megvizsgáltuk továbbá az ESZT NSZH-kkal és az EKB-vel való együttműködésének eredményességét.

19. Ellenőrzésünk során az alábbi forrásokból származó kritériumokat alkalmaztuk:

- a) az ESZM-rendelet és a BHSZ-irányelv jogszabályi követelményei;
- b) a szanálási tervek tartalmát meghatározó, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet;
- c) a Pénzügyi Stabilitási Tanács által közzétett jegyzék a pénzügyi intézmények eredményes szanálási mechanizmusainak főbb jellemzőiről; továbbá
- d) a Pénzügyi Stabilitási Intézet (Financial Stability Institute) védelmi modelljének négy irányvonala⁵.

20. Az ellenőrzéssel kapcsolatos helyszíni tevékenységeket nagyrészt 2016 októbere és 2017 júliusa között végeztük el, a legkésőbb 2017 januárjában elfogadott szanálási tervek vonatkozásában.

21. Az ellenőrzési bizonyíték az ESZT személyzetével folytatott megbeszélések és interjúk során, továbbá az ESZT belső dokumentumainak, a nyilvánosan elérhető adatoknak, (adott esetben) az ESZT nyilatkozatainak⁶ és 20 NSZH felmérésének⁷ áttekintése révén beszerzett információkból áll.

⁵ <http://www.bis.org/fsi/fsipapers11.htm>

⁶ Az ESZT által a bizonyítékkérésre válaszul tett írásbeli nyilatkozatok.

Hozzáférés a bizonyítékhoz és titoktartás

22. Az ellenőrzési jogosultság és az e teljesítmény-ellenőrzésre vonatkozó felhatalmazás forrása az EUMSZ 287. cikke, amely az Európai Számvevőszék számára teljes körű hozzáférést biztosít az ellenőrzési feladat elvégzéséhez szükséges valamennyi dokumentumhoz. Az ESZT az ellenőrzés során azzal érvelt, hogy az ESZT bankspecifikus adataira és gyakorlataira a pénzügyi stabilitásra vonatkozó aggályokkal összefüggő különleges titoktartási megfontolások vonatkoznak (lásd még: **16. bekezdés**). A Szerződés e tekintetben nem rendelkezik külön kivételről, azonban az ilyenfajta adatok kezelését és védelmét illetően sikerült külön megállapodást kötnünk, és együttműködtünk az ESZT vezetésével a valós vagy nyilvánvaló kockázatok mérséklése érdekében, hozzáférést biztosítva ugyanakkor az ellenőrzéshez szükséges adatokhoz – ideértve a név nélkül kezelt adatokkal való kiterjedt munkát is – tekintettel az ellenőrzés szükségleteire.

23. Az ESZT együttműködése és támogatása révén kiterjedt ellenőrzést végezhattunk, és az ESZT működéséről szóló első különjelentésünkben megbízható következtetéseket vonhattuk le. Számos dokumentumot rendelkezésre bocsátottak, bizonyos jelentős kivételekkel. Konkrétan – más problémák mellett – egyes (az ESZT szerint csak tervezetként meglévő) stratégiai dokumentumok hiánya miatt nem tudtuk teljes körűen értékelni, hogy az ESZT szakpolitikai teljes mértékben megfelelnek-e az egységes szabálykönyvnek, amiatt pedig, hogy a szanalási tervek vonatkozásában főleg névtelen adatokhoz férünk hozzá, nem tudtuk értékelni a tervek teljességét és belső következetességét. Mindenesetre a szanalási tervek vonatkozóan a jelentés tanúsága szerint megfelelő bizonyítékokkal alátámasztott következtetéseket vonhattunk le (lásd: **II. melléklet**).

ÉSZREVÉTELEK

Szanalási tervek: még mindig sok a befejezetlen feladat

24. Ez a szakasz az ESZT által készített szanalási tervek legfontosabb elemeit vizsgálja, és az egységes szabálykönyvnek való megfeleléssel kapcsolatos megállapításokról számol be.

⁷ Bár az ESZM-ben 19 tagállam vesz részt, Spanyolországban két hatóság is foglalkozik a szanalással, ezért a felmérés 20. résztvevőre terjedt ki.

A folyamatban lévő tervezés

25. A szanálástervezés – az ESZT állandó operatív feladata – valamennyi hatáskörébe tartozó bankra vonatkozik, nem csupán azokra, amelyeket nehézségekkel küzdő banknak tekintenek. A szanálástervezés folyamata egy szanálási terv elkészítésével kezdődik. Ennek során az ESZT-nek meg kell határoznia a bank kritikus funkcióit és fő üzletágait. Az ESZT a következő lépésben azt értékeli, hogy a bank a nemzeti fizetésképtelenségi eljárás keretében felszámolható-e; ez az alapértelmezett megközelítés, kivéve, ha az ESZT szerint a szanálás áll a köz érdekében. Amennyiben közérdekű határozatra kerül sor, az ESZT köteles a bank egyedi körülményeihez szabott szanálási stratégiát kidolgozni. Ezt követően az ESZT megvizsgálja a bank eredményes szanálásának valószínűsíthető akadályait⁸, mivel a szanálási tervnek foglalkoznia kell az ilyen akadályok leküzdésével. A **2. ábra** a szanálástervezés folyamatát illusztrálja.

⁸ A BSZH-irányelv 17. cikke (5) bekezdésének g) pontja.

2. ábra. A szanálástervezés folyamata⁹

Forrás: ESZT.

26. A szanálási terv az alábbi legfontosabb fejezetekből áll¹⁰:

- a) stratégiai üzleti elemzés: a bank kritikus funkcióinak és fő üzletágainak meghatározása;
- b) előnyben részesített szanálási stratégia: ez a fejezet a szanálási stratégia megvalósíthatóságát és hitelességét is értékeli;

⁹ Az ábra egy vagy több „pontból való kiindulást” említ. Ez a kifejezés azt jelenti, hogy az ESZT a szanálási intézkedéseket hány jogi személyre vonatkozóan fogja alkalmazni. Az egy pontból való kiindulás azt jelenti, hogy csak egy szervezetre, pl. egy bankcsoport holdingtársaságára alkalmaznak szanálási intézkedést, míg a több pontból való kiindulás esetén a szanálási intézkedéseket egynél több szervezetre alkalmazzák, pl. több leányvállalatra.

¹⁰ A szanálási terv ESZT által készített bevezetőjének 19. oldala:
<https://srb.europa.eu/en/node/163>.

- c) pénzügyi és működési folytonosság: a szanálás során a folytonosság biztosításához szükséges pénzügyi és működési előfeltételek értékelése;
- d) a szanálhatóság értékelésének összefoglalása: annak értékelése, hogy fennállnak-e jelentős akadályok a szanálhatóság vonatkozásában, illetve ezeket hogyan lehet megszüntetni. E fejezetben az ESZT az MREL-t is meghatározza;
- e) vezetői összefoglaló.

Az ESZT által a szanálástervezéssel kapcsolatban alkalmazott megközelítés

27. Az ESZT négy szakaszra bontva készít szanálási terveket. A folyamat átmeneti szanálási tervvel (ÁSZT) kezdődik, amelyet az ESZT később naprakésszé tesz és kibővít.

- a) Az ÁSZT-k (vagyis az 1. szakasz szerinti tervek) a stratégiai üzleti elemzés szempontjaira összpontosítanak. Ezeket az ESZT ügyvezetői testülete kibővített ülésének nem kell jóváhagynia (lásd: **8. bekezdés**), és elsősorban belső használatra szolgálnak.
- b) A 2. szakasz szerinti tervek átfogóbbak az ÁSZT-khez képest, és ezeket az ügyvezetői testület kibővített ülése fogadja el (lásd: **8. bekezdés**). Ezeket döntéshozatal céljából megküldik a szanálási kollégiumoknak, azonban e tervek nem foglalják magukban a jelentős akadályok vagy az MREL meghatározását.
- c) A 3. szakasz szerinti tervekben konszolidált szinten határozzák meg az MREL puffert.
- d) A 4. szakasz szerinti tervekben konszolidált szinten és az egyes szervezetek tekintetében is meghatározzák a jelentős akadályokat és az MREL puffert.

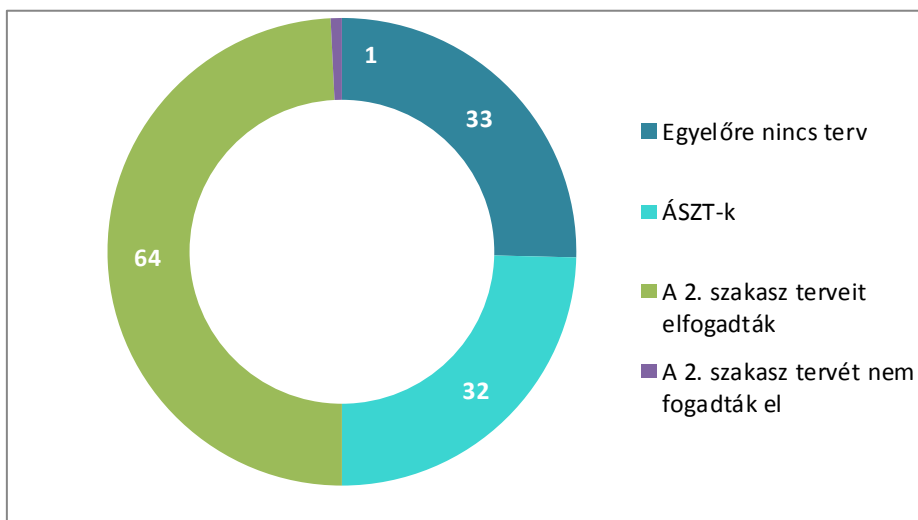
28. A jogalkotó 2017 januárjától az ESZT-t 130 szanálási terv elfogadásával bízta meg¹¹, és a jogszabályok nem rendelkeztek köztes intézkedésekről. Az eddigiekben ez a célkitűzés erőforrások hiányában nem valósult meg (lásd: **103–124. bekezdés**). 2017. január végéig az

¹¹ 2017 januárjában 141 bank tartozott az ESZT hatáskörébe (nyolc rendszerszinten jelentős bank, 118 további jelentős bank és 15 határon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bank). Ezek közül azonban 11 bankot bankcsoport részének tekintettek, így csak 130 szanálási tervet írtak elő.

ESZT 65 2. szakasz szerinti tervet készített el, ebből 64-et fogadtak el¹², és az ESZT 32 további bank tekintetében készített ÁSZT-t (lásd: **3. ábra**).

29. A jogszabály¹³ szerint az ESZT-nek konkrét dátumot kell meghatároznia az egységes szabálykönyvnek megfelelő első szanálási tervek elkészítésére, az ESZT azonban ezt nem tette meg.

3. ábra. A szanálási tervek helyzete 2017. január végén

Forrás: Számvevőszék az ESZT adatai alapján.

30. 2016 során az ESZT belső szanálási csoportjai megkezdték a 2. szakasz szerinti átfogó tervek elkészítését. Az ESZT nyilatkozatai szerint ezek részletesek és 150–300 oldal terjedelműek voltak. 2016 második felében az ESZT ügyvezető testülete stratégiai döntést hozott, miszerint rövidebb, kb. 40 oldalas szanálási terveket kell készíteni. E döntés célja a döntéshozatali folyamat előmozdítása és kezelhetőbbé tétele volt.

31. Ez az indikatív terjedelmi korlátozás annak ellenére alkalmazandó valamennyi tervre, hogy működésük összetettsége igen nagy szórást mutat az egyes bankok között. Ez azt

¹² Az ESZT 58 olyan szanálási tervet fogadott el, amelyek tekintetében ő maga volt a csoportszintű szanálási hatóság, illetve hat olyan szanálási tervet, amelyek tekintetében más szanálási hatóság töltötte be ezt a szerepet (lásd: a BSZH-irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 44. pontja).

¹³ Az ESZM-rendelet 8. cikkének (12) bekezdése.

jelenti, hogy – miként azt a következő szakaszban tárgyaljuk – számos szükséges és/vagy kötelező információt nem szerepel a tervekben.

32. A **4. ábra** összefoglalja az ESZT szanálási tervekre vonatkozó struktúráját 2017-tel kezdődően, és ismerteti, hogy a terv egyes részeit mely érdekelt feleknek küldik meg. Az ESZT-től nem minden érdekelt fél kapja meg ugyanazokat az információkat. Kiemelendő, hogy a fontos információkat – pl. az alternatív szanálási stratégiákat – tartalmazó technikai háttérfeljegyzéseket sem a szanálási kollégiumok, sem az ESZT ügyvezető testülete nem kapja meg. A jogszabályok nem rendelkeznek a releváns információk szanálási kollégiumok tagjaival való megosztásának korlátozásáról¹⁴.

¹⁴ A BSZH-irányelv 88. cikkének (3) bekezdése csak azt írja elő, hogy az Unión kívüli NSZH-kra titoktartási követelmények vonatkoznak.

4. ábra. A szanalási tervek felépítése és címzettjei, 2017-től

	Terv	Mellékletek	Technikai háttérfeljegyzések	Prezentációs diák
Tartalom	Az előírt elemzés eredményei és magas szintű összefoglalása	Szabványosított mellékletek, vagyis jegyzékek (kapcsolattartók, informatikai rendszerek stb.), a felelősségre vonatkozó adatok/EBH-mintadokumentumok, szanalhatósági értékelés, indokolással ellátott MREL-javaslat, több pontból való kiindulás szerinti tervek, a bankok javaslatai az akadályok felszámolására	Technikai elemzések/alapul szolgáló feltevések a szanalási terv főbb elemeinek alátámasztására (pl. kritikus funkciók, a pénzügyi piaci infrastruktúrához való hozzáférés, szanalási eszközök/alternatív stratégiák, rövid távú likviditáshoz való hozzáférés, az eszközök terhei, működési folytonosság)	A terv szanalási kollégiumokkal (SZK) való ismertetéséhez
Megosztás a következőkkel ¹⁵ :	ESZM, az ügyvezető testület kibővített ülése, SZK-tagok	ESZM, az ügyvezető testület kibővített ülése, SZK-tagok	ESZM, EKB	SZK-tagok, SZK-megfigyelők

Forrás: Az ESZT adatai alapján.

33. Az ESZT 2017. évi munkaterve a 2017. január végén meg nem kezdett 33 tervből 27 ÁSZT elkészítéséről rendelkezett. A 32 már meglévő ÁSZT a 2. szakaszba került, a 65 meglévő 2. szakasz szerinti terv pedig a 3. szakaszba. A határidő 2018 első negyedéve.

¹⁵ E táblázat összefüggésében az „ESZM” azt jelenti, hogy a szanalási terveket a nemzetközi szanalási csoportokban részt vevő NSZH-kkal osztják meg. Az SZK tagjait a BSZH-irányelv 88. cikkének (2) bekezdése határozza meg. Az SZK megfigyelői például az Unión kívüli országok szanalási hatóságai (a BSZH-irányelv 88. cikkének (3) bekezdése) vagy az NSZH-k, ha az ESZT SZK-tagként vesz részt.

34. A 2017. július végéig elért eredményeket, a várható munkaterhet és az ESZT jelenlegi személyi állományát figyelembe véve ez a terv túlzottan optimistának tűnik (lásd még: **114., 124. és 125. bekezdés**).

A szanálási terv tartalmának áttekintése

35. Az egységes szabálykönyv iránymutatást tartalmaz a szanálási tervek tartalmáról. Az ESZT megfelelőségének értékelésére részletes kritériumrendszert dolgoztunk ki az egységes szabálykönyv szanálási tervekhez vonatkozó követelményei alapján, és megvizsgáltuk a példaként kiválasztott szanálási terveket. Ahogy az a következő bekezdésekből kiderül majd, maguk a szanálási tervek mindössze az alkalmazott kritériumok kis részének feleltek meg.

36. Az ESZT arról tájékoztatott, hogy bár a szanálási tervek nem feltétlenül elég részletesek, jelentős mennyiségű további háttér-információ áll a rendelkezésére a várható teljes tervek majdnem felének kiegészítésére. Habár ez az információ hivatalosan nem volt része a szanálási terveknek, mindenképpen fontos részét képezi az ESZT birtokában lévő információknak és az általa hozott döntéseknek az ESZT hatáskörébe tartozó bankokra vonatkozóan. Ezeknek az anyagoknak a három bankra vonatkozó áttekintése bizonyosságot nyújtott számunka arról, hogy az ESZT adataiban valójában kevesebb a hiányosság, mint arra pusztán a szanálási tervek átolvasásából következtethetnénk. Ugyanakkor az egységes szabálykönyvvel kapcsolatos követelmények vonatkozásában továbbra is jelentős hiányosságok állnak fenn.

A szanálási tervek legfontosabb elemei továbbra is hiányoznak

37. Az alábbi bekezdések azokat a területeket mutatják be, amelyeken értékelésünk szerint az ESZT szanálási tervei nem teljesítették az egységes szabálykönyv követelményeit.

Stratégiai üzleti elemzés

38. E területen a szanálási tervek többféle hiányosságot is mutatnak. Például nem ismertették megfelelően az érintett bankcsoportok struktúráját, illetve nem értékelték az üzleti modelleket, az irányítást vagy a tulajdonosi szerkezetet a szanálástervezés céljából, ugyanakkor – a szanálástervezési kézikönyv által előírtakkal ellentétben – kizárólag általános és konszolidált pénzügyi információk álltak rendelkezésre az egyes jogalanyokra vonatkozó

konkrétumok helyett. Ezeket a hiányosságokat a háttér-információkban és a feljegyzésekben rendelkezésre álló további adatok részben, de nem teljes mértékben enyhítették.

39. Fontos megjegyezni, hogy a mintában szereplő tervek hiányosak a kritikus belső és külső kölcsönös szervezeti függések tekintetében¹⁶. Bár az ESZT rendelkezik a legfontosabb üzleti partnerekre vonatkozó információkkal, nem találtunk olyan elemzést, amelyben a potenciális továbbterjedési kockázatot azonosította volna.

Kritikus funkciók

40. A stratégiai üzleti elemzésnek értékelnie kell, hogy mely funkciók annyira kritikusak, hogy megszűnésük kihatna a pénzügyi stabilitásra vagy a reálgazdaságra. Az értékelésnek azt is figyelembe kell vennie, hogy egy bank funkciói milyen mértékben helyettesíthetők a piacon működő másik bank vagy bankok funkcióival. A megvizsgált fejezetekben nem mindig volt egyértelmű, hogy mi támasztja alá az ESZT értékeléseit.

41. Az ESZT ennek ellenére jelentős eredményeket mutatott fel azért, hogy a belső szanalási csoportok számára iránymutatást nyújtott a kritikus funkciókkal kapcsolatos adatgyűjtésre szolgáló, 2017-től alkalmazandó mintadokumentummal.

42. Az ESZT nem tudott áttekintést adni a hatáskörébe tartozó összes bank kritikus funkcióiról. A legtöbb megvizsgált fejezet kritikus funkciónak tekintette a betétgyűjtést. Néhány szanalási terv különbséget tett a lakossági és a vállalati betéteket között.

43. Ha adott esetben egyes kötelezettségeket, például a hitelezői feltőkésítésből származó nem fedezett, előnyben részesített betéteket figyelmen kívül kell hagyni – mivel ezek „kritikus funkció” részeinek minősülnek –, akkor csökken a feltőkésíthető kötelezettségek összege, és emiatt még fontosabbá válik a megfelelő MREL puffer biztosítása. Az eddig kidolgozott szanalási tervek azonban nem határoztak meg MREL-összeget, ami növeli annak valószínűségét, hogy egyes bankokat nem szanalhatónak minősítenek.

¹⁶ Például gyakran hiányoztak a csoporton belüli eszközök és kötelezettségek, a csoporton belüli szavatoló tőke, a csoporton belüli származtatott termékek és a csoporton belüli veszteségátruházási megállapodások.

Előnyben részesített szanálási stratégia

A felszámolás hitelességének és megvalósíthatóságának értékelése

44. Mielőtt az ESZT szanálási stratégiát határozná meg, értékelnie kell, hogy hiteles megoldásnak minősül-e a szokásos fizetésektelenségi eljárás szerinti felszámolás, és ha igen, akkor megvalósítható-e.

45. Az ESZT a felszámolás hitelességének értékelésekor megvizsgálja, hogy annak milyen hatása lehet a pénzügyi rendszerre. Konkrétan értékelnie kell, hogy a felszámolással megvalósulnának-e a szanálás céljai¹⁷, többek között a garantált betétek védelme¹⁸.

46. Az ESZT a hitelesség értékelése során több esetben is azt állapította meg, hogy az alkalmazandó betétbiztosítási rendszer (BBR) nem képes a BBR-irányelv követelményeit teljesíteni, és nem áll rendelkezésére elegendő forrás egy jelentős bank felszámolásának kezelésére. Ezért nagyobb nehézséget okoz a fedezett betétek felszámolás során történő védelmére irányuló célkitűzés megvalósítása.

47. Az ESZT-nek a felszámolás megvalósíthatóságának értékeléséhez meg kell vizsgálnia, hogy a bank vezetői információs rendszerei képesek-e a BBR-irányelvben előírt információk jelentésére. Szükség van például a garantált betétek betétesenkénti összértékére, mivel a BBR-nek adott időkereten belül 100 000 euró garantált összeget kell kifizetnie minden betétes számára¹⁹.

48. A megvizsgált szanálási tervekben semmilyen információt sem találtunk a rendelkezésre álló BBR-finanszírozás összegéről, ami ezt az értékelést megkönnyíthette volna.

¹⁷ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 24. cikkének (2) bekezdése.

¹⁸ Az ESZM-rendelet 14. cikkének (1) bekezdése.

¹⁹ A BBR-irányelv 8. cikke.

49. A nemzeti BBR-ek jogszabály szerint nem kötelesek az ESZT-vel való együttműködésre. A felhatalmazáson alapuló rendelet ennek ellenére azt javasolja, hogy az ESZT konzultáljon a nemzeti BBR-ekkel²⁰, bár az ESZT ezt nem tette meg.

50. Habár a legtöbb szanálási terv arra a következtetésre jutott, hogy a felszámolás nem lenne hiteles, e következtetések csupán lazán megszövegezett indokolásokon alapultak, például arra hivatkozva, hogy a nemzeti bankszektor jelentős hátrányos hatásoknak lenne kitéve. Az egységes szabálykönyvben előírt konkrétabb részleteket²¹ nem ismertették.

51. Szanálási intézkedésre közérdekből akkor kerülhet sor, ha ez a szanálás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges, és azokkal arányos. Azt is meg kellett volna határozni, hogy a felszámolás nem valósítaná meg ugyanolyan mértékben a szanálás célkitűzéseit. A szanálási tervekben ilyen megállapításokat csak nagyon általános és további részleteket nélkülöző formában találtunk.

52. Szintén hiányzott az a kötelező megállapítás, hogy hogyan érintené a felszámolás a bank rendkívüli állami támogatásra való hagyatkozását²².

Előnyben részesített szanálási stratégia meghatározása

53. Az ESZT 2017. január végéig az alapján dolgozott ki szanálási stratégiákat, hogy majd valamikor a jövőben foglalkoznak a lehetséges (adott esetben jelentős) akadályokkal, amikor az MREL-kvótákat már meghatározták.

54. Nem találtunk olyan előnyben részesített szanálási stratégiákat, amelyek a váratlan rövid távú fejleményekkel is foglalkoztak volna. Ezért ha a közeljövőben szanálási határozatokra lenne szükség, ezek valószínűleg eltérnének a tervektől.

²⁰ A Bizottság (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló rendeletének (20) preambulumbekzdése.

²¹ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 24. cikkének (2) bekezdése.

²² Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 24. cikkének (1) bekezdése.

55. Az egységes szabálykönyv előírja az előnyben részesített szanálási stratégia lehetséges alternatíváinak ismertetését arra az esetre, ha azt nem lehet végrehajtani²³. Megállapítottuk, hogy a megvizsgált fejezetek túlnyomó többsége nem foglalkozik az előnyben részesített stratégia alternatíváival.

56. Az egységes szabálykönyv értelmében a szanálási stratégiáról szóló fejezetben becsült időkeretet kell meghatározni a terv valamennyi lényeges elemének végrehajtására²⁴. Ilyen időkeretről azonban a megvizsgált fejezetek egyike sem rendelkezett.

A szanálási eszközök és a szanálási hatáskörök meghatározása

57. A kiválasztott szanálási eszköz a tervek túlnyomó többségében a bank nyílt hitelezői feltőkésítése. E forgatókönyv esetén a bank ideális esetben pénteken bezár, majd a következő hétfőn szokás szerint kinyit, és a feltőkésítési szanálási intézkedésre pedig a hétfőn kerül sor.

58. Egyes szanálási tervek azt jelzik, hogy a bankok informatikai rendszereiben problémák merülnének fel a feltőkésítéshez szükséges adatok időben történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban.

59. Egy belső ESZT-felülvizsgálat a hitelezői feltőkésítési eszközzel kapcsolatos számos működési kérdést megvizsgált. A felülvizsgálat értelmében további intézkedésekre van szükség, különösen a várható időkeretet és a lépcsőzetes leírások és átalakítások gyakorlati kérdéseit illetően. Az ESZT 2017 negyedik negyedévéig nem tervezte, hogy belső iránymutatást készít a hitelezői feltőkésítés végrehajtásáról, habár a szanálási tervek túlnyomó többsége már rendelkezik ennek az eszköznek a használatáról.

60. A legtöbb bank számára – irányítási és informatikai rendszereik bonyolultsága miatt – óriási technikai kihívást jelentene a betétek és a kötvények 48 órán belül történő

²³ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (22) preambulumbekzdése és 22. cikkének (2) bekezdése.

²⁴ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 22. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

feltőkésítése. Ahhoz, hogy végre lehessen hajtani egy hitelezői feltőkésítésre vonatkozó tervet, az irányítási rendszereknek ki kell tudniuk számítani a hitelezői feltőkésítésre rendelkezésre álló összeget. Az ESZT jelenlegi gyakorlata az, hogy nem írja elő a bankok számára, hogy a megvalósíthatóság alátámasztása érdekében teszteljék a hitelezői feltőkésítési eszköz lehetséges használatát.

61. Véleményünk szerint a bankok veszteségviselő képességét túlbecsülik, ha abba olyan kötelezettségeket is beleszámítanak, amelyek a szanalási stratégiában meghatározott időkereten belül nem tőkésíthetők fel.

62. A Bizottság nemrég az egész Unióra kiterjedő forráskivonási moratórium bevezetésének lehetőségét javasolta, amelyet például arra lehetne felhasználni, hogy a bankok kifizetési kötelezettségeit legfeljebb öt munkanapra felfüggeszék. A javaslat értelmében a felügyeleti szerv ugyan köteles a szanalási hatósággal konzultálni, ám az utóbbinak nincs hatásköre az eszköz aktiválására²⁵. Amennyiben a forráskivonási moratóriumot maguk a szanalási hatóságok alkalmazhatnák, ez rugalmasságot jelentene (nem utolsósorban az érintett bank számára) a hitelezői feltőkésítés előkészítésében.

63. Az egységes szabálykönyv előírja a szanalási eszközök végrehajthatóságának értékelését²⁶. Egyetlen megvizsgált szanalási tervben sem találtunk ilyen információkat.

64. Az egységes szabálykönyv előírja, hogy az ESZT tegyen említést azokról a szanalási hatásköreiről, amelyeket a szanalási tervekben alkalmazni kíván²⁷. Ilyen utalást azonban nem találtunk a megvizsgált dokumentumokban. E hatáskörök az általános fellépés helyett – amelyre moratóriumok esetében kerül sor – kiterjedhetnek például az esedékességek meghosszabbítására vagy konkrét szerződések felmondására. A hatásköröket a szanalási program mintadokumentumában említik. Azonban annak meghatározásához, hogy mely

²⁵ A BSZH-irányelv módosítására irányuló bizottsági javaslat 29a. cikke, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2016:0852:FIN>

²⁶ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 25. cikke (3) bekezdésének a) és e) pontja.

²⁷ A BSZH-irányelv 10. cikkének (7) bekezdése.

típusú kötelezettségekre vonatkozóan alkalmazzák ezeket a hatásköröket, elemezni kell az egyes szerződések feltételeit, ám a mintában szereplő szanalási tervek jelenleg nem tartalmaznak ilyen részletes információkat.

Az előnyben részesített szanalási stratégia megvalósíthatóságának és hitelességének értékelése

65. A megvizsgált fejezetek egyikében sem találtunk értékelést a kiválasztott szanalási stratégiák megvalósíthatóságáról. Ebből az következik, hogy a tervek nem határozták meg, hogy az előnyben részesített szanalási stratégia eredményesen és időben alkalmazható-e az egységes szabálykönyv előírásainak megfelelően²⁸.

66. A szanalási hatóságok kötelesek továbbá értékelni a stratégiák hitelességét, ami azt jelenti, hogy figyelembe kell venniük a szanalás által a pénzügyi rendszerekre és a reálgazdaságra gyakorolt valószínűsíthető hatást. Ez az értékelés azonban szintén hiányzott a megvizsgált tervekből. Az ESZT nem értékelte a kiválasztott szanalási eszközök (különösen a hitelezői feltőkésítés) lehetséges hatását. Nem foglalkozott a más pénzügyi intézményekre, a kkv-kra és a lakossági befektetőkre gyakorolt hatással sem²⁹.

A szanalást szolgáló értékelés

67. Az egységes szabálykönyv előírja a szanalási stratégia végrehajtásához szükséges információk ismertetését³⁰. Ennek fontos része a bank szanalási célból történő értékelésére vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása, ami nagyon bonyolult és időigényes eljárás. E tekintetben egyetlen megvizsgált fejezet sem tartalmazott megállapításokat. Ebből az

²⁸ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 26–31. cikke.

²⁹ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 32. cikke.

³⁰ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) pontja.

következik, hogy az ESZT az előírásokkal ellentétben nem tudta értékelni az ilyen információk rendelkezésre bocsátásának megvalósíthatóságát³¹.

Pénzügyi és működési folytonosság

68. Az egységes szabálykönyv szerint a szanalási tervekben szerepelnie kell a szanalási stratégiából következő finanszírozási követelmények elemzésének. Az általunk megvizsgált tervek pénzügyi folytonosságról szóló fejezetei azonban legfeljebb általános megállapításokat tartalmaztak a finanszírozásról. Hiányoztak az euróövezeten kívüli tagállamokban székhellyel rendelkező fióktelepek és leányvállalatok szanalás során történő finanszírozásának módjára vonatkozó információk is³².

69. A tervekben nem szerepeltek információk a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások szanalás esetén való végrehajthatóságáról sem. A kritikus funkciók leválasztása esetén nem világos, hogy továbbra is végrehajthatók-e a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások. Sok terv nem tett említést válsághelyzeti tervekről, különösen nem a fizetési és az elszámolási rendszerek tekintetében.

A szanalhatóság értékelése

70. Egy bank akkor tekinthető szanalhatónak, ha megvalósítható és hiteles a szokásos fizetésektelenségi eljárás keretében történő felszámolása vagy pedig a szanalási intézkedések útján való szanalása.

71. Az ESZT a megvizsgált dokumentumok egyikében sem állapította meg kategorikusan, hogy a bank ténylegesen szanalható-e. Egyes fejezetek tartalmaztak ugyan rövid összefoglalást a szanalhatóság értékeléséről, az összefoglalás a legtöbb esetben azonban csak néhány azonosított lehetséges akadályra korlátozódott.

³¹ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 29. cikkének (3) bekezdése.

³² Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 22. cikkének (5) bekezdése és (2) bekezdésének d) pontja.

72. Az ESZM-rendelet előírja, hogy az ESZT-nek idejében értesítenie kell az EBH-t arról, ha egy bank nem szanálhatónak minősül. Az ESZT 2017 júliusáig nem küldött ilyen értesítéseket az EBH-nak.

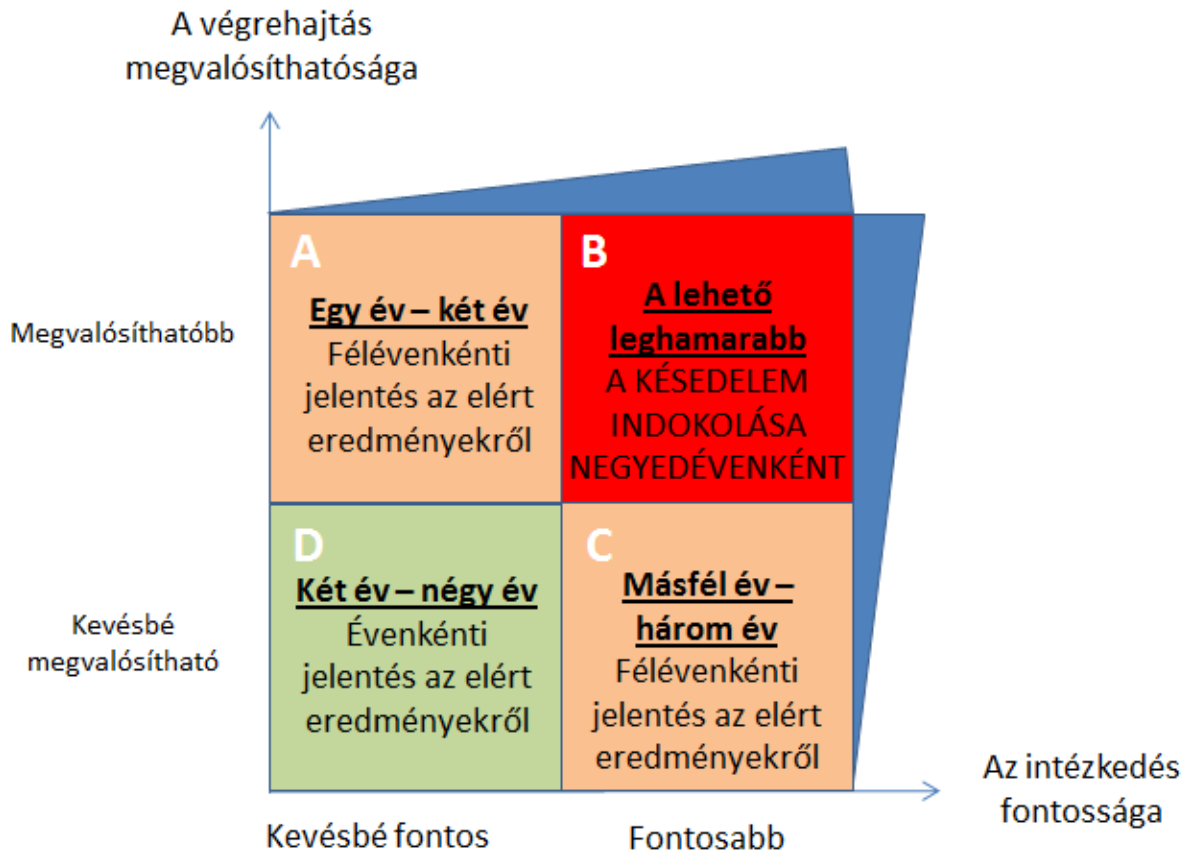
Jelentős akadályok

73. Az egységes szabálykönyv értelmében az ESZT meghatározza és kezeli a szanálások jelentős akadályait, azokat legalább az alábbi kategóriákba sorolva: a) felépítés és működés; b) pénzügyi források; c) információk; d) több országot is érintő kérdések; e) jogi kérdések. E jogszabályi kötelezettség ellenére még nem kezdődött meg a jelentős akadályok kezelésének folyamata. Az ESZT a 2. szakasz szerinti terveiben csak a lehetséges akadályok azonosítását végezte el.

74. Az ESZT szerint a jelentős akadályok meghatározásának teljes folyamata – az illetékes hatóságokkal való konzultációt és a szanálási kollégiumok közös határozatait is ideértve – kb. egy évet vesz igénybe, és várhatóan 2018-ig nem kezdődik meg.

75. Az **5. ábra** forrása a szanálástervezés kézikönyve, és az ábra az akadályok megoldásának várható időkeretét jelzi, a végrehajtás megvalósíthatóságától és az intézkedés fontosságától függően.

5. ábra. Az akadályok megoldásának időkerete

Forrás: ESZT.

76. A **28. bekezdésben** foglaltak szerint 2018 első negyedévének végére várhatóan csak 65 darab 3. szakasz szerinti terv áll majd rendelkezésre. Feltételezve, hogy a szanalási tervek 2019 közepére a 4. szakaszba kerülnek, a bankoknak lenne idejük valamennyi jelentős akadály 2022 közepéig történő megoldására.

A leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL)

77. A szanalási tervek egyik legfontosabb része a szavatolótőkére és a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL) meghatározása. Ez azon szavatolótőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek (többek között a betétek) minimumösszegének kiszámítását jelenti, amelyet a banknak hitelezői feltőkésítés esetén átalakítás vagy leírás céljára rendelkezésre kell tartania. Az ESZT egyelőre sem konszolidált szinten, sem pedig az egyes jogalanyok szintjén nem határozott meg MREL-célokat.

78. A 2016-ban megtartott munkaértekezleteken informális megbeszélésekre került sor a konszolidált szinten kiszámított indikatív, nem kötelező MREL-kvótákról, ezekről azonban nem tájékoztatták a szanálási kollégiumokat. Egyelőre nem vizsgálták meg a bankspecifikus tényezőket, például bizonyos kötelezettségeknek a hitelezői feltőkésítésből való kizárását, a jelentős akadályokat és a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás eredményeiből adódó követelményeket.

79. Mivel még nem határoztak meg MREL-követelményeket, az aktuális MREL-kvótákat sem követik nyomon.

Vezetői összefoglalók

80. Az ESZT-nek valamennyi szanálási tervében a jogi keretben említett valamennyi összetevőre kiterjedő vezetői összefoglalót kell szerepeltetnie³³. Az általunk megvizsgált összefoglalókban szereplő információk egyáltalán nem tesznek eleget ennek a követelménynek. A hiányzó elemeket a **III. melléklet** sorolja fel.

A szanálási tervek átadása

81. Az ESZT köteles a szanálási tervek valamennyi lényeges részét átadni az érintett bankok számára. A bankok az eddigiekben csak korlátozott indikatív információkat kaptak, például a csoportszintű MREL-számításokra vagy a lehetséges akadályokra vonatkozóan. Az ESZM-rendelet előírja továbbá, hogy az ESZT vegye figyelembe a bankok visszajelzéseit. Az általunk megvizsgált szanálási tervek azonban nem tartalmazzák az érintett bankoktól származó észrevételeket.

82. Az ESZT szerint az egységes szabálykönyv egyes elemei az információátadás kérdését – bár nem szándékosan – többféle módon kezelik. Az ESZM-rendelet³⁴ a szanálási terv jelentős

³³ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 22. cikkének (1) bekezdése.

³⁴ Az ESZM-rendelet 8. cikkének (6) bekezdése.

elemeit említi, a BSZH-irányelv³⁵ és a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet³⁶ azonban csak a vezetői összefoglaló átadását írja elő.

A szabálykönyvnek való korlátozott mértékű megfelelés

83. A **37–82. bekezdésben** foglalt észrevételeinket összefoglalva: a megvizsgált tervek nem felelnek meg az egységes szabálykönyvnek. A megfelelés mértéke jobb, ha figyelembe vesszük a **36. bekezdésben** említett háttér-információkat, azonban megjegyezzük, hogy ezeket a háttér-információkat nem minden bank esetében gyűjtötték össze.

A szanalástervezésre vonatkozó iránymutatás javításra szorul

84. Ellenőriztük az ESZT szanalástervezési kézikönyveinek és eljárásainak rendszerét, és megállapítottuk, hogy az alapvető iránymutatások ugyan megvannak, ám további munka szükséges.

A kézikönyveket és a mintadokumentumokat naprakésszé kell tenni és javítani kell

85. Megfelelő eljárásokra, kézikönyvekre és iránymutatásokra van szükség ahhoz, hogy megfelelő és következetes megközelítést biztosíthassunk a szanalástervezéshez a folyamatban résztvevő számos szereplő részére. Az ESZT az NSZH-k segítségével szövegezett szanalástervezési kézikönyv elkészítésével megfelelő intézkedéseket tett e folyamat elindítása érdekében. Az ESZT jelenleg több belső és külső stratégiai dokumentumon is dolgozik.

86. A szanalástervezés kézikönyvének célja a következetes megközelítés biztosítása a szanalástervezéshez az ESZT és az NSZH-k szintjén. Az ESZT a kézikönyvet 2016 márciusában, belső dokumentumtervezettként fogadta el. Azóta a belső szanalási csoportok kötelesek ezt használni a szanalási tervek elkészítésekor. A szanalástervezés kézikönyv tartalmát egy éves

³⁵ A BSZH-irányelv 10. cikkének (1) bekezdése.

³⁶ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 72. cikke.

időtartamra rögzítették (azaz nem aktualizálják ezen időszak alatt), hogy visszajelzéseket gyűjtsenek a belső szanalási csoportok ezzel kapcsolatos első munkatapasztalatairól.

87. Az ESZT a fentiekén kívül adatszolgáltatási mintadokumentumokat dolgozott ki vagy tervez kidolgozni³⁷, hogy a bankoktól kapott valamennyi szükséges információ szabványos formátumban álljon rendelkezésre a szanalástervezés és a döntéshozatal során. Az említett mintadokumentumok kiegészítik az EKB és az EBH mintadokumentumai útján már átadott információkat³⁸. Az ESZT egyes esetekben közvetlenül is kérhet információkat egy banktól.

88. Az alábbiakban vázolt indokok miatt a szanalástervezés kézikönyve további kidolgozást igényel. Az ESZT egy tervezett frissítést azonban már két alkalommal elhalasztott, először 2017 végére, majd pedig 2018 második negyedévére.

89. A szanalástervezés kézikönyve naprakésszé tételének oka elsősorban az, hogy stratégiai iránymutatást adjanak több konkrét kérdésre vonatkozóan. Például a szanalástervezés kézikönyve az egységes szabálykönyvben előírtak szerint foglalkozik a jelentős akadályok meghatározásával, ám nem írja elő, hogy ezekkel a 2. szakasz szerinti szanalási tervekben foglalkozni kell.

90. Másodsorban a szanalástervezés kézikönyve nem vesz figyelembe bizonyos fontos jogszabályi rendelkezéseket. Például annak ellenére, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet³⁹ előírja, hogy a szanalási tervekben szerepeljen vezetői összefoglaló, a szanalástervezés kézikönyve nem említi ezt a követelményt. Ehhez hasonlóan bár a szanalástervezés kézikönyve előírja a szanalhatóság értékelését, a kézikönyvben a vezetői összefoglalóhoz adott mintadokumentum nem rendelkezik ilyen nyilatkozatról. Emellett sem a vezetői összefoglalóról szóló fejezet, sem a szanalhatóság értékeléséről szóló fejezet nem

³⁷ Az ESZT mintadokumentumai kiterjednek a felelősséggel kapcsolatos adatokra, a kritikus funkciókra, a pénzügyi piacok infrastruktúrájára és a fő üzletágakra (kidolgozás alatt).

³⁸ A Bizottság (EU) 2016/1066 végrehajtási rendelete.

³⁹ Az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 22. cikkének (2)–(8) bekezdése.

rendelkezik arról a követelményről, hogy értesíteni kell az EBH-t, ha egy bankot nem szanálhatónak minősítenek⁴⁰.

91. Harmadsorban a szanálástervezés kézikönyvét naprakésszé kell tenni annak a 2016 szeptemberében hozott stratégiai döntésnek megfelelően, miszerint fel kell hagyni az átfogó szanálási tervek készítésével, és ehelyett tömörebb, kb. 40 oldalas változatokat kell készíteni (lásd: **30. bekezdés**). E tömörebb szanálási tervek tartalmát illetően azonban nem adtak iránymutatást. A szanálástervezéssel kapcsolatos megközelítés említett változására akkor került sor, amikor számos ÁSZT-t és 2. szakasz szerinti tervet már részletes elemzéseken alapulva dolgoztak ki, illetve ezek kidolgozás alatt álltak. Egyes NSZH-k az általunk végzett felmérés során azt válaszolták, hogy értékes erőforrásokat voltak kénytelen a szanálási tervek átszövegezésére fordítani.

92. Az egységes szabálykönyv⁴¹ bizonyos bankok esetében lehetővé teszi az egyszerűsített kötelezettségek alkalmazását⁴² a szanálástervezés vonatkozásában. Az ESZT 2017 májusáig egyetlen hatáskörébe tartozó bank esetében sem élt ezzel a lehetőséggel⁴³, a szanálástervezés kézikönyve pedig nem foglalkozik az egyszerűsített szanálási tervek tartalmával és a kapcsolódó jogosultsági feltételekkel⁴⁴. A felmérésünkben részt vevő NSZH-k fele megerősítette, hogy e tekintetben nem áll rendelkezésre ESZT-iránymutatás. Az ellenőrzés során az ESZT-től nem kaptunk erre a témakörre vonatkozó stratégiai feljegyzést.

⁴⁰ Az ESZM-rendelet 10. cikkének (4) és (5) bekezdése.

⁴¹ A BSZH-irányelv 4. cikke.

⁴² Az EBH 2015/16. számú iránymutatása.

⁴³ Az ESZT a BSZH-irányelv 4. cikkének (10) bekezdése szerint csak a kevésbé jelentős bankok esetében alkalmazhat egyszerűsített kötelezettségeket. Az NSZH-k hatáskörébe tartozó kevésbé jelentős bankok tekintetében a felmérés azt mutatta ki, hogy 2400 ilyen bank esetében terveztek egyszerűsített kötelezettségeket.

⁴⁴ Az EBH közzétett egy, a jogosultsági kritériumokkal foglalkozó konzultációs dokumentumot. Ez iránymutatást ad arról, hogy mikor alkalmazható egy bank esetében az egyszerűsített kötelezettség. Az EBH a konzultáció határidejét (2017. augusztus 8.) követően végleges szabályozástechnikai standardot tesz közzé.

93. A szanalástervezés kézikönyvének javításai mellett némileg az ESZT által kidolgozott adatszolgáltatási mintadokumentumok is javításra szorulnak. Ezek egyik célja az volt, hogy más forrásból nem elérhető információkat szerezzenek, ezzel elkerülve a bankok munkájának megkettőzését. Az ESZT és az EBH mintadokumentumai között nincsenek kapcsolatok, mégis kérnek párhuzamos információkat is. Például az ESZT kötelezettségekre vonatkozó adatokat tartalmazó mintadokumentuma és az EBH kötelezettségek szerkezetére vonatkozó mintadokumentuma⁴⁵ a legtöbb esetben ugyanazokat az információkat kéri be a származtatott termékekről. 2017-re az ESZT csak a saját mintadokumentumainak használatával engedélyezte a bankok számára az adatszolgáltatást, hogy ne terheljék túl a bankokat egymást átfedő adatok iránti kérelmekkel. Ez a rendszer kezdetektől fennálló bonyolultságát mutatja.

Stratégiai feljegyzések

94. A hatályos jogszabályok és a szanalási terveken belül egy harmonizált módszertan következetes alkalmazása érdekében az ESZT részletes munkaprogramot hozott létre, amelyhez 2017 folyamán és 2018 első negyedében több stratégiai feljegyzést dolgoz ki. Mivel a legfontosabb témákra vonatkozó stratégiai iránymutatás kidolgozása még folyamatban van, ezt nehéz lenne szerepeltetni a 2017. évi szanalási tervekben.

95. Az ESZT által a stratégiai megjegyzések 2017-ben történő elkészítésére adott belső határidőt 2017 júliusában felülvizsgálták, ami több feljegyzés elkészítésében késedelmet okozott. Mivel az e feladatért felelős egység jelenleg súlyos személyzethiánnyal küzd (lásd: **109. bekezdés**), a célok teljesítésére vonatkozó aktuális határidők is problémásnak tűnnek.

96. Az NSZH-k a felmérés több pontján azt mondták, hogy az ESZT-nek nagyobb hangsúlyt kellene helyeznie a bevált gyakorlatok meghatározására, és egységes iránymutatást kellene biztosítania a szanalástervezéshez.

⁴⁵ A kötelezettségekre vonatkozó adatokat tartalmazó mintadokumentum (i) melléklete és az EBH mintadokumentumának V. melléklete.

97. Az egységes szabálykönyv⁴⁶ előírja, hogy a szanalási tervek vegyék figyelembe a releváns forgatókönyveket, ideértve az egyedi okokra visszavezethető (bankspecifikus), illetve a szélesebb körű pénzügyi instabilitás vagy más rendszerszintű események idején bekövetkező fizetéseképtelenséget. Az ESZT egyik stratégiai feljegyzése azonban azt kéri, hogy a szanalási terveket csak az egyedi okokra visszavezethető fizetéseképtelenségre vonatkozó forgatókönyvre alapozzák, a többi forgatókönyvet pedig az előnyben részesített szanalási stratégia hitelességének és megvalósíthatóságának tesztelésére használják. A megvizsgált szanalási tervekben nem találtunk sem bizonyítékot arra, hogy ilyen tesztekre sor került volna, sem pedig leírást a megvizsgált tervekhez vonatkozó, feltételezett forgatókönyvekről.

98. A szanalási tervekről az ESZT által készített belső elemzés azt mutatja, hogy nem vettek figyelembe elegendő releváns forgatókönyvet. Az ESZT megállapította, hogy további iránymutatásokra van szükség az alkalmazandó forgatókönyv következetes meghatározásához.

99. A következetes módszertan további hiányát az ESZT által a szanalási tervek első hullámáról (a 2016-ben szövegezetekről) készített átfogó elemzés tárta fel. Az elemzés szerint a hatályos jogszabályok különféle értelmezései és az összehangolt módszertan hiánya miatt a tervek következetlenségeket és elégtelen mértékű részletességet eredményeztek. Például egyes belső szanalási csoportok üzletágak és nem jogalanyok szerint végeztek értékeléseket. Több tervben kritikusnak tekintették a magánbanki vagy a vagyonkezelési szolgáltatásokat, más tervekben viszont hasonló körülmények mellett nem kritikusnak minősítették ezeket a funkciókat.

A jelentős akadályokra vonatkozó stratégia és az MREL

100. Az ESZT két további stratégiai döntése érinti a szanalási tervek jogszabályi keretnek való megfelelését. Először is az egységes szabálykönyv előírja, hogy a szanalási tervek tartalmazzák a jelentős akadályok meghatározását⁴⁷. Ez egy erőforrásokat igénylő, körülbelül

⁴⁶ Az ESZM-rendelet 8. cikkének (6) bekezdése és a BSZH-irányelv 10. cikkének (3) bekezdése.

⁴⁷ Az ESZM-rendelet 10. cikkének (7) bekezdése és a BSZH-irányelv 17. cikkének (1) bekezdése.

egy évig tartó konzultációs folyamat, amelynek alapján az ESZT nyomon követési intézkedéseket hoz az azonosított akadályok megszüntetésére. Az ESZT belső stratégiai döntést hozott e folyamat 2018-ban történő megkezdésére. E folyamat befejezéséig (lásd: **73. és 74. bekezdés**) az ESZT csak a lehetséges akadályok azonosításával fog foglalkozni, amelyekkel kapcsolatban – mivel ezek nem minősülnek „jelentős”-nek – nem tesz hivatalos intézkedést. Véleményünk szerint ez a belső stratégia nem tesz eleget a jogszabályi követelményeknek.

101. Másfelől nincsen az MREL kiszámítására vonatkozóan meghatározott ESZT-stratégia. Az ESZT közzétette az általa 2016 folyamán alkalmazott előzetes megközelítést⁴⁸, amely „informatív” MREL-célokra hagyatkozott (lásd: **78. bekezdés**). 2017 végéig nem terveznek az MREL-re vonatkozóan kötelező célokat megállapító végleges stratégiai feljegyzést. Felmérésünk szerint az NSZH-k különösen fontosnak tartanák, hogy az ESZT foglalkozzon ezzel a stratégiai feljegyzéssel és a jelentős akadályokra vonatkozó stratégiai feljegyzéssel. E pontokkal kapcsolatban fontos intézkedést hozni, hogy biztosítható legyen a tervek egységes szabálykönyvnek való megfelelése és az, hogy a bankok megfelelő veszteségviselő képességgel rendelkezzenek.

Irányítási ellenőrzések és minőségbiztosítás

102. Az ESZT csupán általánosságban ismertette velünk belső ellenőrzési és minőségbiztosítási kereteit. A jelentésben található megállapítások mérlege (lásd: **37–82. bekezdés**) az, hogy hiányosságok találhatóak az irányítási ellenőrzésekben. Ezt megerősíti az ESZT saját átfogó ellenőrzése, amely a szanalási tervekben számos minőségi hiányosságot tárt fel.

Az ESZT súlyos személyzethiánnyal küzd

103. Az ellenőrzés során megvizsgáltuk az ESZT emberi erőforrásokkal kapcsolatos helyzetét annak létrehozásától kezdve, és megállapítottuk, hogy a személyzetfelvételt nem kezelték kiemelt kérdésként, bár arra a tevékenységének kezdeti szakaszában nagy szükség lenne.

⁴⁸ <https://srb.europa.eu/en/node/201>

Folyamatos lemaradás a személyzetfelvételi célokhoz képest

104. A Bizottság eredeti becslése szerint az ESZT-nek 309 teljes munkaidős egyenértékre (FTE) van szüksége⁴⁹. Ezt a számadatot részben az Egyesült Államok Szövetségi Betétbiztosítási Intézetéhez (Federal Deposit Insurance Corporation) viszonyított összehasonlító teljesítményértékelés eredményezte, amely a szanálás terén hasonló feladatokkal rendelkezik. Az eredeti terv szerint az ESZT-nek ezt a létszámot 2015 végére kellett volna elérnie. Az ESZT 2016 szeptemberében felülvizsgálta személyzeti igényeit, és az eredeti becslést 350 FTE-re növelte, amelyet 2017-re kellene elérni. A 2018–2020-as időszakra vonatkozó többéves költségvetés-tervezet további növelésről rendelkezik, amely szerint 2019 végére 410 FTE-re lenne szükség, ami az eredeti becsléshez képest 33%-os növekedést jelent.

105. A tényleges létszám már a kezdetektől fogva következetesen elmarad a céltól. Az eredeti személyzetfelvételi kampányokat a Bizottság szervezte. Amikor az ESZT 2015 márciusában teljesen átvette a felelősséget a személyzetfelvételt illetően, 35 alkalmazottja volt. Ez a létszám 2015 végére 101, 2016 végére pedig 171 főre növekedett.

106. A helyzet a szanálási és stratégiai szakértők felvételét illetően a legsúlyosabb, a velük kapcsolatos személyzeti igényt ugyanis 2015 és 2016 folyamán alulbecsülték. Emellett kritikus személyzethiány áll fenn az informatikai és titkársági területen.

107. A szanálástervezési igazgatóságok személyzethiánya jelentős mértékben befolyásolta a szanálástervezési folyamatot. Ez különösen a belső szanálási csoportok koordinátorainak munkaterhelését érintette, akik közül a legtöbben több mint tíz bankért felelősek. Az ESZT jogszabály szerinti feladatai, például a határokon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankokkal kapcsolatos szanálástervezési feladatok további nyomás alá helyezték az eleve szűkös erőforrásokat.

⁴⁹ COM 2013(520) final, 2013. július 10. Ez a számadat nem foglalja magában a kirendelt nemzeti szakértőket és a gyakornokokat.

108. Az ESZT létszámtervei a testület személyzeti igényeivel a teljes létszám és a kért státusz, valamint besorolási fokozat tekintetében foglalkoznak. Az ESZT azt határozta meg, hogy egy-egy bankcsoport méretétől függően hány főre lenne szüksége a munka elvégzéséhez. Nem foglalkozott azonban az egyedi szanálástervezési igazgatóságokban és egységekben szükséges szakértelemmel és más készségekkel. Egyes igazgatóságokban kevés a szakosodott szakértő (pl. értékelési szakértő) és a megfelelő nyelvtudással rendelkező személyzet. Bizonyos egységekben nagy a kezdő munkatársak aránya.

109. A személyzethiány miatt sok munka maradt elvégzetlenül a stratégiákkal és az iránymutatásokkal kapcsolatosan. A szanálási stratégiáért, a folyamatokért és a módszertanért felelős igazgatóság 2017. március végén a megcélzott létszámnak csak egyharmadával rendelkezett. E hiány részbeni kompenzálása érdekében a szanálástervezési igazgatóságok idejük jelentős részét stratégiai tevékenységnek és más nem szanálással kapcsolatos témáknak (2016-ban 25%) szentelték ahelyett, hogy saját fő tevékenységükre összpontosítottak volna.

110. A nagy fluktuáció személyzethiányt eredményezett az informatikai egységben, amelynek megfelelő informatikai rendszere sincs, ezért nem képes hatékonyan támogatni a szanálástervezési folyamatot. A jelenleg fejlesztés alatt álló informatikai stratégia részeként jobb informatikai rendszert kell bevezetni a szanálástervezéshez.

111. Az ESZT személyzethiánya sok túlórárt eredményezett, ami 2016 első tíz hónapjában kb. 15 000 órát, vagyis a teljes munkaidő kb. 6%-át tette ki.

112. Európában még kialakulóban levő szakterület a bankszanálás, és a szanálási szakértői szakma viszonylag rövid múltra tekinthet vissza. Emiatt a szanálástervezési munkakörbe felvett alkalmazottak zömének a munkája során kell megszereznie a szükséges ismereteket. Ráadásul az ESZT az elmúlt két-három évben más uniós szervek (a Bizottság és az EKB), valamint a bankszektor személyében komoly versenytársakat kapott a megfelelő képesítéssel rendelkező személyzetért folytatott versenyben⁵⁰. A felmérésünkben részt vevő

⁵⁰ Például az EKB a felügyeleti tevékenységekről szóló, 2015. évi éves jelentése szerint 1074 FTE-t vett fel: 769 főt a bankfelügyelettel kapcsolatos tevékenységi területekre, 305 főt pedig

NSZH-k kb. 75%-a azt állította, hogy a nemzeti beosztásokra is nehéz szanálási személyzetet felvenni.

113. Az ESZT megerősítette, hogy a személyzetfelvétel a hosszas felvételi eljárások, a kevés számú megfelelő jelentkezőkért erőteljes versengést folytató munkaerőpiac, továbbá az ESZT-hez határozott idejű munkaszerződéssel csatlakozni kívánó jelentkezők hiánya miatt problémát jelent.

114. Az ESZT arról is tájékoztatott bennünket, hogy nem lesz képes teljesíteni a 2017-re vonatkozó személyzeti céljait, ami a jogszabályi megbízatásának teljes körű ellátását is megnehezíti. Emellett arra számít, hogy az ESZT rendelkezésére álló személyzet teljes létszáma még 2020-ban sem lesz összemérhető a kötelezettségeinek való teljes körű megfeleléshez szükségesnek tekintett létszámmal.

Az emberierőforrás-gazdálkodási feladatkör erőforráshiánya kihat a személyzetfelvételre

115. A jelenlegi kezdeti években a személyzetfelvétel különösen kritikus az ESZT számára a felvételi eljárások időtartama és az felvenni szükséges munkatársak nagy száma miatt.

2015. évi éves jelentésében az ESZT a tevékenységének kezdeti szakaszára vonatkozó egyik legfontosabb prioritásként az eredményesen működő emberierőforrás-gazdálkodási feladatkör kialakítását határozta meg.

116. Az emberierőforrás-gazdálkodási csoport 2015 márciusában, amikor az ESZT átvette az Európai Bizottságtól a személyzetfelvétel feladatát, mindössze két főből állt, és közülük egy foglalkozott felvétellel. 2015 végére az emberi erőforrással foglalkozó személyzet teljes létszáma hétre emelkedett, ám közülük csak ketten voltak felelősek a munkatársak felvételéért. Az emberierőforrás-csoport 2016 decemberében még mindig korlátozott kapacitással működött: a csapat hét főből állt, és közülük csak hárman foglalkoztak felvétellel.

megosztott támogatási szolgáltatásokra. A 2016. évi jelentés szerint további 160 FTE-t hagytak jóvá.

117. Az emberierőforrás-gazdálkodási csoport a betölthető álláshelyek meghirdetésére kevés kommunikációs csatornát használt csak, például a saját és az Unió személyzetfelvételi weboldalait, továbbá a közösségi médiát, ám nem vette igénybe a szakosodott pénzügyi sajtót. Emellett nem rendelkezik személyre szabott felvételi és a személyzetgazdálkodási informatikai eszközökkel. Ez hibát eredményezett az álláshelyekre való jelentkezések ellenőrzésében és hiányosságokat a személyzeti irattár leltárjában.

118. Az ESZT – részben az NSZH-k személyzete számára is elérhető – képzési programjának célja a személyzetnek a szanálás alapjaival kapcsolatos tudásának megerősítése és a valós szanálási ügyekkel kapcsolatos ismeretátadás. Egyes képzési eseményeken a bevált gyakorlattal kapcsolatos példákat mutatnak be. Ezek között esettanulmányok szerepelnek, amelyek célja többek között egy közös szanálási kultúra kidolgozása, valamint ebédidőben tartott szemináriumok.

Javítani kell az NSZH-kkal és az EKB-val folytatott együttműködés keretén

119. Az ellenőrzés megvizsgálta az ESZT és az NSZH-k, illetve az EKB viszonyát, és megállapította, hogy jobb információmegosztásra és együttműködésre van szükség.

Az egyértelműség hiánya az NSZH-kkal folytatott együttműködésben

120. Az ESZT az ESZM keretei között köteles koordinációt és együttműködést folytatni az NSZH-kkal.

121. Az ESZT úgy határozott, hogy belső szanálási csoportokat hoz létre valamennyi hatáskörébe tartozó bankcsoport szanálására, az ESZT és az NSZH-k személyzetének ötvözésével. A belső szanálási csoportokat minden esetben az ESZT alkalmazottai vezetik. Az ESZT összesen 75 belső szanálási munkacsoportot hozott létre, amelyek közül néhány több mint egy bankcsoportért felelős.

122. Az ESZT és az NSZH-k közötti feladatmegosztás továbbra sem egyértelmű. Az ESZT 2016 végén munkacsoportot hozott létre a feladatok operatív megosztásáról való megállapodás érdekében. Véleményünk szerint nehézségekbe ütközik a személyzeti és költségvetési igényeket a feladatok egyértelmű elosztása nélkül megbecsülni.

123. Az ESZM-rendelet nem határozza meg azt, hogy az ESZT és az NSZH-k konkrétan milyen mértékben vesznek részt a belső szanálási csoportokban. Az ESZT-nek ebből adódóan nincs befolyása az NSZH-k által a belső szanálási csoportokba delegált személyzet összetételére, rangjára, szakterületére vagy teljesítményértékelésére vonatkozóan. Csak a belső szanálási csoportokhoz szükséges személyzet minimális létszámáról és az NSZH-k részvételének mértékéről fejtheti ki nézeteit. A 2017-re tervezett szám adatok szerint az ESZT és az NSZH személyzetének aránya 5:6. Összehasonlításképpen: az EKB személyzetének a nemzeti illetékes hatóságok (NIH-k) személyzetéhez viszonyított átlagos aránya a közös felügyeleti csoportokban 1:3⁵¹.

124. A belső szanálási csoportok személyzetének jelenlegi létszáma nem elegendő a rájuk bízott feladatokhoz viszonyítva. Az ESZT 2016 végére kb. 60 FTE-t rendelt a belső szanálási csoportokhoz. Ez a létszám a tervek szerint 2017 végére 170-re emelkedik, habár egyértelmű, hogy ha a jelenlegi feladatmegosztás nem változik, akkor e személyzet jelentős része továbbra is stratégiai munkával és más nem szanálási feladatokkal fog foglalkozni.

125. A 2017. évi személyzeti célok a felvételi nehézségek miatt nem reálisak. Az NSZH-k 2017-ben 155 FTE-t terveznek a belső szanálási csoportokban való tevékenységhez rendelni. Így 2017 végére az ESZT egy-egy bankhoz átlagosan 0,9, az NSZH-k pedig 1,1 FTE-t rendel, ami bankonként összesen csupán 2,0 teljes munkaidős egyenértéket jelent. Sok bank méretére és működésének összetettségére, továbbá az alapos tervezés elvárt mértékére figyelemmel ez a létszám kevésnek tűnik.

126. Az ESZT az ESZM-en belüli fő koordinátorként nem csupán iránymutatást ad az NSZH-k számára, hanem a jogszabályi keret következetes alkalmazásáért is felelős. Az ESZT e célból jogosult információkat kérni az NSZH-ktől feladataik ellátásáról. Az NSZH-k által a kevésbé jelentős bankokkal kapcsolatban folytatott munka nyomon követése azért is fontos, mert az ESZT bizonyos körülmények között közvetlen felelősséget vállalhat a kevésbé jelentős bankokkal kapcsolatban. Az ESZT 2017 májusáig nem élt a közvetlen hatáskör gyakorlásának

⁵¹ Az „Egységes felügyeleti mechanizmus – Ígéretes kezdet, de fejlesztésre van szükség” című 29/2016. sz. számvevőszéki különjelentés (<http://eca.europa.eu>) 110. bekezdése.

lehetőségével a kevésbé jelentős bankokkal kapcsolatban. Az NSZH-k felügyeletére sem hozott létre funkciót, ezért nincsenek információi az NSZH-kon belül zajló munkáról.

127. Az ESZT azonban létrehozott egy korai figyelmeztető rendszert, amelynek értelmében az NSZH-k kötelesek az ESZT-t értesíteni a súlyosan romló helyzet jeleit mutató kevésbé jelentős bankokról. Az EKB emellett jegyzéket ad át az ESZT-nek a kiemelt prioritást élvező kevésbé jelentős bankokról, és 2017 májusáig 93 bankot azonosított ilyen módon⁵².

128. A jogszabályi keret következetes alkalmazásának biztosítása érdekében az ESZT felülvizsgálhatja az NSZH-k által például a szanálási tervekről hozott határozatokat, és szükség szerint észrevételeket tehet azokra vonatkozóan. Az NSZH-k 2016 folyamán a jelentős bankokra összpontosítottak, így nagyon kevés szanálási tervet készítettek a kevésbé jelentős bankok számára. Az ellenőrzés során az ESZT azonban arról tájékoztatott bennünket, hogy a jövőben az NSZH-k több hangsúlyt fektetnek majd a kevésbé jelentős bankokra vonatkozó tervezésre. Az ESZT 2017. évi munkaprogramjában bejelentette, hogy az ESZM-en belüli szerepét kibővíti az NSZH-k által a hatáskörükbe tartozó kevésbé jelentős bankokra vonatkozóan hozott szanálási határozatok tervezeteinek nyomon követésével és értékelésével. Ez jelentősen megnövelné az ESZT munkaterhét.

129. Az ESZT nem sokkal a létrehozását követően több bankcsőd-szimulációs tesztet is szervezett, amelyben az EKB, a Bizottság, a Tanács, továbbá az Egyesült Királyság és az USA releváns hatóságai vettek részt. NSZH-k azonban nem vettek részt ezekben a döntéshozatalra kiterjedő, az egész szanálási eljárást azonban nem felölelő tesztekben. Ráadásul bár az ESZT szervezeti felépítése – többek között személyzete és informatikai erőforrásai – azóta jelentős mértékben megváltozott, további szimulációs tesztekre nem került sor.

Az EKB-val folytatott együttműködés keretének hiányosságai

130. Az EKB-nak az ESZT hatáskörébe tartozó bankok többségének közvetlen felügyeleti szerveként információk széles körét kell biztosítania az ESZT számára e bankokról.

⁵² <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/ssmexplained/html/hplsi.en.html>

131. Az ESZT és az EKB egyetértési megállapodást kötött a közöttük fennálló együttműködés előmozdítása céljából. Az egyetértési megállapodás a felek együttműködésére vonatkozó jogszabályi kötelezettségre épít. Az ESZT és az EKB az ESZM-rendelet előírásai szerint⁵³ közzétették weboldalukon az egyetértési megállapodást, amely azonban négy, eddig közzé nem tett melléklettel is rendelkezik.

132. Megítélésünk szerint az egyetértési megállapodás és mellékletei nem eléggé átfogóak annak biztosításához, hogy az ESZT minden olyan információval rendelkezzen, amit az EKB-tól feladatai időben és hatékonyan történő ellátása érdekében meg kell kapnia. Az EKB nem oszt meg automatikusan bizonyos, a szanálás előkészítésével kapcsolatban a likviditásra és a tőkére vonatkozó, az ESZT számára adott esetben hasznos információkat⁵⁴. Az ESZT-nek ezeket az információkat külön kell igényelnie az EKB-tól, ami idő- és erőforrás-igényes. Az ellenőrzési bizonyítékok arra utalnak, hogy az EKB egyes más információkat – például a helyszíni ellenőrzések eredményeit – csak részben és nem mindig azonnal oszt meg. Az SREP-értékeléseket nem osztják meg az egységes szabálykönyv által előírt mértékben⁵⁵.

133. Emellett az egyetértési megállapodás nem rendelkezik arról, hogy az ESZT információkat kapjon az EKB válságkezelési osztályától, ami pedig szintén hasznos lenne a szanálástervezéshez. Az eddigiekben még általános információkat – például az említett osztály által jelenleg megfigyelt bankok jegyzékét – sem osztottak meg.

134. Az egyetértési megállapodás szerint az EKB és az ESZT az egymás helyszíni ellenőrzéseiben történő részvételről is megállapodhat. Az eddigiekben az ESZT nem végzett helyszíni ellenőrzést, és az EKB helyszíni ellenőrzéseiben sem vett részt.

135. Az ESZT 15 határon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankért felelős, amelyeket közvetlenül az NIH-k felügyelnek, az EKB pedig csak közvetett felügyeletet lát el. A

⁵³ Az ESZM-rendelet 30. cikkének (7) bekezdése.

⁵⁴ Ez az információ az SREP céljaira gyűjtött belső tőkemegfelelési és belső likviditásmegfelelési értékelési folyamatokból származik.

⁵⁵ Az (EU) 2016/1450 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 4. cikkének (1) bekezdése.

két hatóság megbízatása közötti következetlenség problémát okoz az ESZT számára. Az EKB például az euróövezetbe tartozó valamennyi bankra vonatkozóan rendelkezik némi felügyeleti információval, amelyet részben az NIH-ktől szerez be. Az EKB azonban nem adott hozzáférést az ESZT számára a 15 határokön átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankra vonatkozó releváns információkhoz. Az ESZT-nek ezért további együttműködési kereteket kell létrehoznia a 17 nemzeti felügyeleti szervvel folytatott információmegosztási rendszer kialakításához⁵⁶, továbbá minden egyes ilyen szervvel külön-külön kell megszervezni az adatok átvitelét. Ezek a párhuzamos feladatok felemésztik az ESZT erőforrásait, és nem hatékonyak.

136. Az ESZT és az EKB közötti együttműködés legfontosabb része a válságkezelés. A 9–11. szakaszban foglaltak szerint a válsághelyzetben lévő bankok kezelésére irányuló eljárás három szakaszból áll, és ezek egyike a korai beavatkozás.

137. Az egységes szabálykönyv előírja a korai beavatkozási intézkedések aktiválására szolgáló kiváltó tényezők meghatározását⁵⁷. Az EBH iránymutatást bocsátott ki az említett kiváltó tényezők következetes használatának előmozdítására. Az iránymutatás először is a legalább évente frissített SREP-pontszám alapján azonosítja a kiváltó tényezőket. Az EKB alkalmazza ezt a kiváltó tényezőt. Másodszor az iránymutatás szerint korai beavatkozási intézkedésekre nagy jelentőségű események eredményeként is sor kerülhet. Az EKB kijelentette, hogy ezt a kiváltó tényezőt is alkalmazza, ami diszkrecionális megközelítést takar. A harmadik megközelítés a kiváltó tényezők azonosítására a főbb mutatókon alapul. Ez mennyiségi megközelítést jelenthet, az EKB azonban ezt jelenleg nem használja. Amennyiben egy kiváltó tényezők felmerül (nem teljesül egy határérték), a felügyeleti szervnek értékelést kell végeznie arról, hogy aktiválják-e a korai beavatkozási szakaszt. Az EBH iránymutatásával összhangban a korai beavatkozási szakaszt nem aktiválják automatikusan, hanem a kiváltó tényező alapjául szolgáló határérték átlépését, valamint az intézkedés elhalasztásának okait egyértelműen közölni kell a felügyeletet ellátó hatósággal. Amennyiben az EKB úgy határoz,

⁵⁶ A 15 határokön átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bank anya- és leányvállalatai 17 különböző tagállamban találhatóak.

⁵⁷ A BSZH-irányelv 27. cikkének (1) bekezdése és az GL/2015/13 EBH-iránymutatás.

hogy korai beavatkozási intézkedéseket alkalmaz, köteles⁵⁸ értesíteni az ESZT-t erről a döntéséről.

138. A jogszabályi keretben előírt megfelelő korai beavatkozás szakasza elengedhetetlen ahhoz, hogy az ESZT készen álljon a válságkezelésre. A korai beavatkozásra vonatkozó értesítés lehetővé teszi, hogy az ESZT a legfrissebb információk alapján naprakésszé tegye szanálási tervét és szanálási programot dolgozzon ki. A korai beavatkozásra vonatkozó szabályok bizonyos konkrét jogokat is adnak az ESZT számára, többek között azt, hogy előírhatja a bank számára a lehetséges felvásárlók megkeresését⁵⁹. A bank azonban akkor is „FOLTF”-nek minősíthető, ha nem került sor korai beavatkozásra, ahogy ez 2017-ben elő is fordult.

139. Az EKB-nak és az ESZT-nek a korai beavatkozás szakaszában szorosan együtt kell működni a bank felügyelete során, és a szanálási terv naprakésszé tételéhez és a szanálás előkészítéséhez szükséges valamennyi információt meg kell osztaniuk egymással.

140. Az EKB-nak és az ESZT-nek mindenkor következetesen kell fellépnie a korai beavatkozás szakaszában⁶⁰. Az ESZT e célból több eljárási lépést dolgozott ki, ám ezeket (2017 júliusában) még nem fogadták el. Jelenleg nincs hivatalos keret vagy előzetes iránymutatás a szanálás előtt álló bankok kezelésére.

141. A 11. bekezdésben foglaltak szerint az ESZT bizonyos körülmények esetén elvégezheti saját FOLTF-értékelését⁶¹. Az ESZT egyelőre nem állapított meg annak értékelésére szolgáló keretet, hogy egy bank mikor minősül fizetéképtelennek vagy valószínűleg fizetéképtelenné válónak. Tájékoztatásul: helyszíni ellenőrző munkánk végéig az ESZT még nem végzett FOLTF-értékelést.

⁵⁸ Az ESZM-rendelet 13. cikkének (1) bekezdése.

⁵⁹ Az ESZM-rendelet 13. cikkének (3) bekezdése.

⁶⁰ Az ESZM-rendelet 13. cikkének (5) bekezdése.

⁶¹ Az ESZM-rendelet 18. cikkének (1) bekezdése.

142. A hatályos jogszabályi keretek az EKB számára állandó megfigyelői státuszt biztosítanak az ESZT valamennyi ülésén. E státusszal az EFM számos stratégiai területen jogosult hozzáférni a fontos információkhoz. Az ESZT azonban nem rendelkezik ugyanilyen státusszal az EKB felügyelőbizottsági ülésein. Az EKB felkérheti az ESZT elnökét, hogy megfigyelőként részt vegyen egyes üléseken, e kérésnek azonban nem köteles eleget tennie. Bár az EKB azt közölte velünk, hogy az ESZT elnökét a gyakorlatban meghívják azokra az ülésekre, ahol az ESZT hatáskörébe tartozó témákat tárgyalják, erre vonatkozó kötelezettsége nem áll fenn. Ezáltal az ESZT az EKB jóakarására hagyatkozik bizonyos, a szanálás előkészítéséhez szükséges információk áramlása tekintetében.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

143. Az európai bankok szanálási keretének megtervezése és létrehozása összetett feladat volt, mivel a bankok rendezett felszámolása számos nehézségbe ütközik. Új megközelítésre volt szükség, a válságot megelőzően a bankszanálás ugyanis nem volt része a bankok szabályozó és felügyeleti szervei szokásos tevékenységeinek. Az ESZT továbbra is tevékenységének kezdeti szakaszában van. Az ESZT vezetése számára igen nagy kihívást jelentett a testület újonnan, nagyon rövid idő alatt történő létrehozása, a vonatkozó jogszabályok pedig kevésbé törekedtek a végrehajtás fokozatosságára, ugyanakkor rendkívül sok feladatot ruháztak a testületre. Valamennyi általunk azonosított hiányosságot ebben az összefüggésben kell értelmezni.

144. Az ESZT számára különféle okokból nehézséget okozott a megfelelően képzett, elégséges létszámú személyzet felvétele. Az ESZT személyzetének létszáma a testület 2015. évi indulásakor eleve nem érte el a célszámokat. A kihívást jelentő feladathoz képest nem hatékony felvételi eljárások és a megfelelő jelentkezőkért rendkívüli versenyt folytató munkaerőpiac tovább lassították a személyzetfelvételt. Ezek személyzetfelvétellel kapcsolatos késedelmek kedvezőtlenül érintették az ESZT tevékenységeinek valamennyi területét (különösen a szanálástervezést és a stratégiai munkát), noha meglévő munkatársak elkötelezettek és motiváltak voltak.

145. Általános következtetésünk az, hogy ebben a viszonylag korai szakaszban hiányosságok merülnek fel az ESZT által elvégzendő feladatokra való felkészülésében, és számos intézkedésre (lásd: alább) van szükség a rendszer javításához.

A szanálástervezés még nem fejeződött be

146. Az ESZT még nem fejezte be a hatáskörébe tartozó bankok szanálástervezését. Habár az ESZT megközelítése az, hogy a terveket szakaszosan készíti el, ezek közül még egy sem jutott el a végleges szakaszba, és az egységes szabálykönyvnek sok tekintetben nem felelnek meg (lásd: **27. és 83. bekezdés**).

147. A problémás területek többek között a jelentős akadályok és az MREL-kvóta meghatározása. Az ESZT nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy konkrét dátumot határozzon meg az egyes bankok első szanálási tervének elkészítésére (lásd: **29. bekezdés**).

148. Habár az ESZT nagyon keményen dolgozott, és jelentős elkötelezettséget tanúsított az iránt, hogy a szanálási terveknek legalább az előzetes változata rendelkezésre álljon a legtöbb bank esetében, az általa eddig elfogadott tervek nem felelnek meg az egységes szabálykönyvnek. Habár ezt a problémát némiképpen enyhíti a háttér-információk rendelkezésre állása sok olyan bank esetében, amelyekre vonatkozóan készült terv, mégis jelentős hiányosságok maradnak a jogszabályi követelményeket illetően.

149. Az ESZM-rendelet előírja az ESZT számára az EBH időben történő értesítését arról, ha megítélése szerint egy bank nem szanálható (lásd: **72. bekezdés**). A megvizsgált szanálási tervek egyikében sem találtunk olyan kifejezett nyilatkozatot az ESZT részéről, hogy a bank ténylegesen szanálható lenne (lásd: **71. bekezdés**).

150. A szanálási tervek nem tartalmazzák a kiválasztott szanálási stratégiák megvalósíthatóságának értékelését (lásd: **65. bekezdés**). Következésképpen az általunk megvizsgált tervek nem tartalmaztak arra vonatkozó megállapítást, hogy az előnyben részesített stratégia eredményesen és időben alkalmazható-e az egységes szabálykönyv előírásainak megfelelően. A kiválasztott stratégia hitelességi értékelésére sem került sor (lásd: **66. bekezdés**). Végül pedig az ESZT nem írja elő a bankok számára a hitelezői feltőkésítési eszköz alkalmazásának tesztelését (lásd: **60. bekezdés**).

1. ajánlás

Az ESZT-nek az alábbiak szerint kell elvégeznie a hatáskörébe tartozó bankok teljes körű szanálástervezését:

- a) határidőt kell meghatároznia a hatáskörébe tartozó egyes bankok teljesen szabályszerű szanálási tervének befejezésére, és rangsorolási megközelítést kell alkalmaznia, hogy a kockázatosabb bankok esetében magasabb szintű készültséget biztosítson, valamint az időben történő végrehajtásról gondoskodó cselekvési terv álljon rendelkezésre;
- b) valamennyi szanálási tervnek konkrét a szanálhatósága vonatkozó konkrét nyilatkozatot kell tartalmaznia, és haladéktalanul értesíteni kell az EBH-t arról, ha az ESZT nem szanálhatónak minősít egy bankot;
- c) valamennyi szanálási tervben értékelni kell a kiválasztott szanálási stratégia megvalósíthatóságát és hitelességét, figyelembe véve, hogy az eredményesen és időben alkalmazható-e. Az ESZT-nek a hitelesség értékelése érdekében meg kell vizsgálnia a kiválasztott szanálási eszközök által más pénzügyi intézményekre, a kkv-kra, a lakossági hitelezőkre és a lakossági befektetőkre gyakorolt lehetséges hatásokat. Az ESZT írja elő a bankok számára olyan tesztek elvégzését, amelyek alátámasztják, hogy a kötelezettségek ténylegesen feltőkésíthetők a szanálási tervben előírt határidőig.

Ajánlott megvalósítási határidő az a) ajánlás esetében: a lehető leghamarabb,
de legkésőbb 2018. júniusig.

Ajánlott megvalósítási határidő a b) és c) ajánlás esetében: A lehető leghamarabb,
de legkésőbb 2018 végéig.

A szanálástervezésre vonatkozó szabályrendszer kidolgozása még nem fejeződött be

151. Az ESZT még nem hozott létre teljes körű szabályrendszert a szanálástervezéshez. Konkrétan még mindig nincs elégséges és megfelelő iránymutatás a következő területekre vonatkozóan:

- a) Az MREL és a jelentős akadályok meghatározásának fontossága ellenére az ESZT és az NSZH-k személyzete nem kapott teljes körű iránymutatást vagy pedig egyáltalán nem

kapott iránymutatást arról, hogyan hajtsa ezt végre a hatáskörébe tartozó bankok esetében (lásd: **100. bekezdés**).

- b) A szanálástervezés kézikönyvét nem frissítették a legfontosabb szakpolitikai változásoknak és jogi fejleményeknek megfelelően; jelenlegi változata csak korlátozott és nem kötelező érvényű iránymutatást tartalmaz az NSZH-k számára (lásd: **88. bekezdés**).
- c) Az alkalmazott forgatókönyvekről szóló stratégiai feljegyzés nem felel meg a BSZH-irányelv követelményeinek (lásd: **97. bekezdés**).

2. ajánlás

Az ESZT-nek véglegesítenie kell a szanálástervezésre vonatkozó szabályrendszerét. Konkrétan:

- a) egyértelmű és következetes stratégiákat kell készítenie az MREL és a jelentős akadályok tekintetében, figyelembe véve a jelenlegi uniós szabályozási keretet. A stratégiákat valamennyi szanálási tervben alkalmazni kell annak érdekében, hogy az ESZT illetékességi körébe tartozó bankok megfelelő veszteségviselő képességgel rendelkezzenek
- b) a szanálástervezés kézikönyvét legalább évente naprakésszé kell tennie a főbb szakpolitikai változások, a jogszabályi keret fejleményei és a megszerzett tapasztalatok fényében, és kötelezővé kell tennie annak alkalmazását;
- c) a szanálástervezés kézikönyve tartalmazzon a BSZH-irányelv által előírt valamennyi szanálási forgatókönyvre vonatkozó iránymutatást.

Ajánlott megvalósítási határidő: 2018. június.

Elégtelen létszámú emberierőforrás-személyzet

152. Az ESZT független működésének megkezdése óta a szükségesnél kisebb létszámmal rendelkezik (lásd: **105–110. bekezdés**). Az ESZT vezetése – bár a közelmúltban javulás következett be e téren – nem biztosította, hogy az emberierőforrás-gazdálkodási feladatkör megfelelő létszámú személyzettel rendelkezzen, és a személyzetfelvételt nem kezelte eléggé kiemelten (lásd: **116. bekezdés**). Mindaddig, amíg az ESZT személyi állománya meg nem közelíti a szükséges szintet, magának az emberierőforrás-gazdálkodási funkciónak a

személyzetfelvétele is folyamatos prioritás kell legyen, a magasan képzett munkaerő-felvételi szakértők alkalmazása érdekében.

153. Az ESZT a személyzethiány miatt nem képes teljes körűen eleget tenni a szanálási tervek elkészítésére, a szanálási határozatok elfogadására és az ESZM-en belüli harmonizáció és következetesség biztosítására vonatkozó jogszabályi megbízatásának (lásd: **114. bekezdés**).

3. ajánlás

Az ESZT gyorsítsa fel munkaerő-felvételi tevékenységét, és biztosítson elegendő személyzetet az emberierőforrás-gazdálkodási feladatkör számára a felvételi igények kezelése érdekében. Különös figyelmet kell fordítani a szanálási és stratégiai szakértők alkalmazására, magasabb szinten is. Amennyiben nem teljesíthetők a személyzeti célok, vagy ha ideiglenes intézkedésekre van szükség, az ESZT-nek alternatív megoldásokban – pl. több kirendelt szakértő alkalmazása vagy tevékenységek kiszervezés – kell gondolkodnia.

Ajánlott megvalósítási határidő: 2018. június.

Javítani kell az NSZH-kkal való együttműködés keretén

154. A működési feladatok NSZH-k és az ESZT között történő megosztása – többek között a felelősség megosztása – továbbra sem egyértelmű (lásd: **122. bekezdés**). A belső szanálási csoportok jelenleg nem rendelkeznek elegendő személyzettel (lásd: **124. és 125. bekezdés**). A belső szanálási csoportok személyzetfelvétele az ESZT és az NSZH-k közös felelőssége, az ESZT-nek pedig hivatalosan nincs hatásköre az NSZH-személyzet belső szanálási csoportokba való delegálásának befolyásolására (lásd: **123. bekezdés**). Nincsenek végeznek rendszeresen olyan szimulációkat, amelyek az NSZH-k részvételével a szanálási folyamat működését tesztelnék (lásd: **129. bekezdés**).

4. ajánlás

Az ESZT:

- (a) pontosítsa a feladatok és a felelősségek működési megosztását az NSZH-kkal;
- (b) gondoskodjon a belső szanálási csoportok megfelelő személyzetfelvételéről, többek között azzal, hogy adott esetben sürgetik, hogy az NSZH-k további személyzetet delegáljanak;

- (c) végezzen rendszeresen bankszanálási szimulációkat, és gondoskodjon arról, hogy az NSZH-kat ezekbe teljes körűen bevonják.

Ajánlott megvalósítási határidő az a) ajánlás esetében: a lehető leghamarabb.

Ajánlott megvalósítási határidő a b) ajánlás esetében: legkésőbb 2018 végén.

Ajánlott megvalósítási határidő a c) ajánlás esetében: a lehető leghamarabb, majd rendszeresen.

Az EKB-val kötött egyetértési megállapodás javításra szorul

155. Véleményünk szerint az EKB-val kötött hatályos egyetértési megállapodás nem biztosítja, hogy az ESZT következetesen és kellő időben minden információt megkapjon az EKB-tól (lásd: **132. és 133. bekezdés**). Ráadásul az egyetértési megállapodás nem minden része nyilvános, és ez nem áll összhangban a jogszabályi kerettel (lásd: **131. bekezdés**). Az ESZT és az EKB között jelenleg folyamatban lévő tárgyalások lehetőséget kínálnak e problémák teljes körű kezelésére.

5. ajánlás

Az ESZT az EKB-val együttműködve igazítsa ki az egyetértési megállapodást annak biztosítása érdekében, hogy az ESZT valamennyi olyan információt megkapjon, amelyre a szanálási feladatainak ellátásához szüksége van. Az egyetértési megállapodást módosítás esetén a jogszabályi keret előírásai szerint közzé kell tenni.

Ajánlott megvalósítási határidő: az EKB-val folyamatban lévő tárgyalások keretében, de legkésőbb
2018 márciusa.

A jogszabályi keret kihívásokat teremt az ESZT számára

156. A jelenlegi jogszabályi keret nem biztosít következetességet az ESZT és az EKB megbízatása között. Míg az ESZT közvetlenül felelős a határokon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankok szanálástervezéséért, az EKB ezeket csak közvetetten felügyeli. Ez további adminisztratív terheket ró az ESZT-re, mivel közvetlenül és külön-külön kell kommunikációt folytatnia számos NIH-val (lásd: **135. bekezdés**).

157. A jelenlegi helyzet, miszerint az EKB állandó megfigyelői státusszal rendelkezik az ESZT valamennyi ülésén, ám ez fordítva már nem érvényes, azt jelenti, hogy az ESZT teljesen az EKB jóakarására hagyatkozik az információáramlást illetően (lásd: **142. bekezdés**).

158. A jogszabályi keret jelenleg nem teszi lehetővé, hogy az ESZT működési moratóriumot írjon elő egy szanálás alatt álló bank számára, és a BSZH-irányelv módosításáról szóló, jelenlegi bizottsági javaslat a jövőre nézve sem rendelkezik ilyen eszközzel (lásd: **62. bekezdés**).

6. ajánlás

A hatályos keret gyakorlati megvalósításával kapcsolatban szerzett tapasztalatok fényében az ESZT:

- a) kérje fel a jogalkotót a jelenlegi rendeletek módosítására annak érdekében, hogy az kiigazítsa a határokon átnyúló tevékenységű, kevésbé jelentős bankokra vonatkozó felügyeleti és szanálási hatóságként kapott megbízatását, vagy más módon biztosítsa a teljes körű információáramlást az ESZT számára;
- b) kérje fel a jogalkotót, hogy tegye a jelenleginél automatikusabbá a kockázatos helyzetben lévő bankokra és az ESZT hatáskörét érintő más, folyamatban lévő fejleményekre vonatkozó információk áramlását a felügyeleti szerv részéről;
- c) kérje fel a jogalkotót arra, hogy az ESZT számára is engedélyezze a forráskivonási moratórium alkalmazását.

Ajánlott megvalósítási határidő: 2018. március

A jelentést 2017. november 28-i luxembourgi ülésén fogadta el a Baudilio TOMÉ MUGURUZA számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner Lehne

elnök

I. MELLÉKLET**AZ EGYSÉGES SZABÁLYKÖNYV LEGFONTOSABB ELEMEINEK ÁTTEKINTÉSE**

<u>TÍPUS</u>	<u>Terület</u>	<u>Szerző</u>	<u>Cím</u>	<u>Hivatkozás</u>
Irányelv	Felügyelet és szanálás	EP, Tanács	BHSZ-irányelv: Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/59/EU irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0059
Rendelet	Felügyelet és szanálás	EP, Tanács	ESZM-rendelet: Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/ALL/?uri=celex:32_014R0806
Irányelv	Prudenciális követelmények és felügyelet	EP, Tanács	CRD IV.: Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/36/EU irányelve a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32_013L0036
Rendelet	Prudenciális	EP,	CRR: Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32_013

<u>TÍPUS</u>	<u>Terület</u>	<u>Szerző</u>	<u>Cím</u>	<u>Hivatkozás</u>
	követelmények	Tanács	vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról	R0575
Irányelv	Betétbiztosítás rendszerek	EP, Tanács	BBR-irányelv Az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 2014/49/EU irányelve a betétbiztosítási rendszerekről	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32014L0049
Standardok, iránymutatások, ajánlások és vélemények	Felügyelet és szanálás; prudenciális követelmények; betétbiztosítási rendszerek	EBH, Bizottság	Kötelező szabályozás- és végrehajtás-technikai standardok; nem kötelező iránymutatások, ajánlások és vélemények	http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/single-rulebook

II. MELLÉKLET**A HIÁNYZÓ BIZONYÍTÉKOK JEGYZÉKE**

Szám	A dokumentum leírása/címe	Az igénylés időpontja
1.	Dokumentum az operatív igazgatóságok szerepének ismertetéséről	2017. február 27.
2.	Egy teljes létszámmal működő szanalástervezési egység összetételére vonatkozó információk, a beosztások (képességek és szakértelem) szempontjából	2016. december 22.
3.	Háttér-információk (elemzés) a szanalással összefüggő különféle beosztások meghatározásának módjáról	2017. február 27.
4.	Az ESZT 2017. évi munkaprogramjában említett válságkezelési kézikönyv (tervezete)	2017. január 17.
5.	Informatikai stratégia és üzleti terv (tervezete)	2017. február 8.
6.	Az EKB likviditási adatokra vonatkozó mintadokumentuma	2017. január 17.
7.	A belső stratégiai döntések áttekintése	2017. április 28.
8.	Az EKB értesítései az ESZM-rendelet 13. cikkének (1) bekezdése alapján a korai beavatkozásról vagy a felügyeleti intézkedésekről	2017. január 10.
9.	Az ESZT visszajelzése az EKB-nak a szanalási tervekről és a kapcsolódó kommunikáció	2017. január 10.
10.	Az EKB iránymutatása a szanalási tervek értékeléséről	2017. január 10.
11.	Banki helyreállítási tervek	2017. március 14.

III. MELLÉKLET**A MEGVIZSGÁLT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓKBÓL HIÁNYZÓ ELEMEL JEGYZÉKE**

- A fő üzletágaknak és a kritikus funkcióknak, továbbá fenntartásuk indokának és a közülük várhatóan levásztandóknak az összefoglalása
 - A szanálás időkeretének összefoglalása
 - A szanálási stratégia esetleges alternatíváinak összefoglalása
 - A szanálási stratégia végrehajtására vonatkozó döntéshozatali eljárás esetleges alternatíváinak összefoglalása
 - Az érintett hatóságok közötti együttműködés és koordináció rendszerének összefoglalása
 - Az értékelés céljából történő adatszolgáltatás összefoglalása
 - Az érintett hatóságok közötti információcsere rendszere;
 - Annak összefoglalása, hogy a BHSZ-irányelv 11. cikke szerinti információk naprakészek-e
 - A kritikus funkciók fenntartása céljából a fizetési rendszerekhez való hozzáférést biztosító eljárások összefoglalása
 - Az ügyfélpozíciók hordozhatóságára vonatkozó értékelés összefoglalása
 - Annak megerősítése, hogy a szanálást nem rendkívüli állami pénzügyi támogatásból, sürgősségi likviditási támogatásból vagy bármely egyéb, nem szabványos központi banki likviditási támogatásból finanszírozzák
 - Az akadályok kezelése vagy megszüntetése céljából a bank vagy a bankcsoport által javasolt vagy a szanálási hatóság által előírt intézkedések összefoglalása
-

Az ESzT válasza

I. Háttér

Az Egységes Szanálási Testület (a továbbiakban: ESzT) a Bankunióban részt vevő tagállamok nemzeti szanálási hatóságaival (a továbbiakban: NSZH-k) együttesen alkotják az Egységes Szanálási Mechanizmust (a továbbiakban: ESzM), a Bankunió egyik pillérének, amelynek a küldetése biztosítani a Bankunióban részes, bajba jutott bankok és bankcsoportok rendben, oly módon történő szanálását, hogy az a valós gazdaságra és közpénzügyekre minimális hatással legyen. Az ESzT egyik fő feladata a hatáskörébe tartozó entitások és bankcsoportok szanálásának tervezése.

Mint ahogy közeledik az ESzT felállításának harmadik és teljes jogkörei elnyerésének második évfordulója, megfelelő időpontnak mutatkozik az eddig elért eredmények felmérésére. Ennek kontextusában az ESzT üdvözli az Európai Számvevőszék (a továbbiakban: ESz) jelentését, amely segítséget nyújt az ESzT-nek fő feladata teljesítéséhez a jövőben.

Ebben a vonatkozásban az ESzT szükségesnek tartja, hogy rávilágítson azokra a kihívásokra, amelyeket működésének első éve során tapasztalt, az ESzT által az NSZH-kkal közösen elért jelentős eredményekre, valamint a további teendőkre, annak biztosításához, hogy megvalósulhasson küldetése és megbízható, tiszteletben álló felszámoló hatóság lehessen, erős felszámolási képességekkel.

II. Az audit hatálya és megközelítésmódja (a vezetői összefoglaló IV. szakasza és 13–23. pontja)

Válasz a vezetői összefoglaló IV. szakaszára és 23. pontjára

Az ESzT szeretné pozitívként megállapítani, hogy az ESz és az ESzT között az audit során harmonikus együttműködés tudott megvalósulni. Az ESzT biztosította az ESz számára a nyilvántartásai és alkalmazottai széles körű rendelkezésre állását. A hozzáférés bárminemű korlátozása kizárólag az alábbi alapos indokokkal történt:

- a kért dokumentumok még nem készültek el, vagy azoknak csupán tervezete létezett az audit helyszíni szemle során;
- a kért dokumentumok az EKB-től származtak vagy azok az EKB munkájához kapcsolódtak. Ilyen helyzetekben az SRB felkérte az ESz-t, hogy a kérését közvetlenül az EKB felé nyújtsa be, illetve
- a kért dokumentumok szigorúan bizalmas, bank-specifikus információkat tartalmaztak, amelyek terén az ESzT-t általánosan köti a bizalmas ügykezelési kötelezettség, pl. az ESzMR 88. cikke esetében. Ebben az esetben, figyelemmel a legmagasabb szintű bizalmas ügykezelési kötelezettségekre, az ESzT az audit csapatnak szigorú feltételek mellett részleges hozzáférést biztosított egyes dokumentumokhoz.

III. Szanálási tervek (a vezetői összefoglaló V-VII. szakasza és 24-83. pontja)

Az ESz kiemeli, hogy további munkára van szükség a szanálás tervezése során, beleértve a teljesen megfelelő szanálási tervek elkészítésére vonatkozó végső határidő meghatározását.

Általános észrevételként az ESz jelzi, hogy az ESzT 2016-os szanálási terveinek (a továbbiakban: 2016-os szanálási tervek) fő elemeit vizsgálta és így megállapításai nem tükrözik a 2017-es szanálás-tervezési folyamat során elért előrehaladásokat. A megállapítások közül sokra választ adtak az idén elkészített szanálási tervek. Továbbá az ESz jelentése tartalmaz bizonyos előremutató információkat a 2017-től kezdődő szanálás-tervezési folyamatokra. Az ESzT alábbi észrevételeinek célja egyebek mellett az ESzT jelenlegi prioritizált megközelítésének kihangsúlyozása. Az ESzT folyamatosan prioritizálja saját tevékenységét. Ez a rendes prioritizálási folyamat kockázatelemzésen alapul, amelyben súlyozzák a kockázatok hatásai valószínűségét és lehetséges hatásait, amelyeket az ESzT-nek össze kell vetnie, és így a legfrissebb információk alapján az ESzT munkaprioritásai rugalmasan állapíthatók meg.

Válasz a VII. szakaszra:

Az ESzT nem állapított meg formális egyéni határidőt a teljesen megfelelő szanálási tervek a hatáskörébe tartozó valamennyi bank vonatkozásában. Mindazonáltal, figyelemmel az ESzT prioritizált megközelítésére az ESzT már beazonosított bankokat figyelemmel azok i. kockázatosságára (pl. olyan bankok, amelyek 4-es „Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Eljárás” értéke van, ii. összetettségére és iii. méretére (pl. valamennyi GSIB), és azokat a bankokat prioritással kezeli. Az ilyen bankok az elsők között lesznek, akiknek kötelező MREL célértéket állapítanak meg konszolidált szinten az idej szanálás-tervezési folyamatban. Továbbá ezeknek a bankoknak első körben lesz teljesen megfelelő szanálási terve. A lényegi akadályok beazonosítására 2018-ban kerül sor és ezt fogják követni az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBH) felé megtett bejelentések a bankok szanálhatóságáról. Az ESzT célja valamennyi bank esetében, hogy 2020-ig biztosítsa a teljesen megfelelő szanálási terveket. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy miután az ESzT meghatározta, hogy valamely banknál jelentős akadály van, szintén 2019-re tervezve, az adott bank szanálás-tervezését felfüggesztik, ameddig a lényeges akadály meg nem szűnik a BHSzI 17. cikkének (2) bekezdése szerint. Egy teljesen megfelelő szanálási terv elfogadása ilyen esetben tehát késedelmet szenved.

Válasz a 30. és 31. pontokra:

2016-ban annak érdekében, hogy megkönnyítse a döntéshozatali eljárást (krízishelyzetben és azon kívül), valamint a szanálási tervek horizontális értékelését, az ESzT úgy határozott, hogy a szanálási tervekbe csak a fő információkat veszi bele. Ezek a szanálási tervek tartalmaztak mellékleteket is (pl. a kritikus funkciók és alapvető üzleti szintek beazonosítása, pénzügyi egymásrataltságotok fennállása), és azokat tovább segítették háttérdokumentumokkal, amelyek alátámasztó elemzéseket és részletes információkat tartalmaztak. Ez utóbbi háttérdokumentumok tükrözik az egyes helyzetek összetettségét és így oldalszámukban jelentős eltérések mutatkoznak.

Válasz a 32 pontra:

Az ESzT szanálás tervezési munkája 2017-től kezdődően rendelkezik a szanálási tervek és azok mellékletei megszövegezése mellett a „háttér műszaki jegyzetek” (a

továbbiakban: BTN) elkészítését is. A BTN-ek a szanálási tervezésbe bankspecifikus ESzM belső munkadokumentumként kerültek bevezetésre, amelyek a szanálási terveket alátámasztó műszaki elemzéseket és feltételezéseket tartalmaztak, míg valamennyi a szanáláshoz kapcsolódó döntéshozatal során relevanciával bíró információ vagy a szanálási terv főszövegében, vagy annak mellékletében szerepelt. A 2017-es szanálási tervezési ciklusban a belső szanálási csoportok (a továbbiakban: IRT) BTN-eket készítettek a kritikus funkciókról, a pénzügyi piaci infrastruktúrákhoz való hozzáférésről és a működési folyamatokról. Az alternatív szanálási stratégiák a szanálási tervnek és nem a BTN-eknek képezik a részét.

Válasz a 33 pontra:

2018 első negyedévére azt várjuk, hogy kb. annak a 120 bankcsoport egyharmada, amelyek esetében az ESzT a csoport szintű szanálási hatóság, rendelkezni fog ún. „harmadik fokozatú” szanálási tervvel (vagyis a 2016-ban elfogadottnál átfogóbb szanálási tervek, amelyek jellemzően magukban foglalják az MREL célérték meghatározását konszolidált szinten).

Válasz a 38 pontra:

Figyelemmel az ESz megállapításaira a stratégiai üzleti elemzés kapcsán, az ESzT megállapítja, hogy a 2016-os szanálási tervek tartalmazták a tulajdonosi szerkezetet és a bank üzleti modelljének a meghatározását, beleértve a kritikus funkciók és az alap üzleti szintek beazonosítását.

Habár az ESzT egyetért azzal, hogy bizonyos pénzügyi információk a jogi személy szintjén hasznosak a szanálás-tervezés során és ezért az megadásra került a szanálás-tervezési kézikönyvben, nincs jogi követelmény részletes pénzügyi információk feltüntetésére a szanálási tervekben.

Válasz a 41 pontra:

Az ESz jelentésében is említett, az ESzT által a kritikus funkciók terén elért előrehaladása mellett az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy 2017 során kialakított egy szakpolitikát a releváns adatokhoz való hozzáférés és a kritikus funkciók megállapítása terén, amely 2017 óta alkalmazandó.

Válasz a 42. pontra:

Az ESz azon megállapítására válaszként, hogy a 2016-os szanálási tervek közül néhány, de nem mindegyik különbséget tett a lakossági és a vállalati betétek között, az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy a kritikus funkciók formanyomtatvány, amelyre az ESz a jelentésének 41. szakaszában hivatkozik, különbséget tesz lakossági, vállalati (KKV és nem KKV), valamint kormányzati betétek mint potenciális kritikus funkciók között. Ennek megfelelően ez a különbségtétel tükröződik a szanálási tervekben a 2017-es szanálás-tervezési ciklus részeként.

Válasz a 43. pontra:

Az ESzT szeretné egyértelművé tenni, hogy összhangban a jogi keretrendszerrel, csak a biztosított betétek (vagyis a legfeljebb 100 000 euró mértékű betétek) kerülnek automatikusan kizárára a leírásból (ESzMR 27. cikke (3) bekezdésének a) pontja és a BHSzI 44. cikke (2) bekezdésének a) pontja). Minden egyéb betét, beleértve a kedvezményezett betéteket is, főszabály szerint leírhatók és csak akkor vonhatók ki a leírás alól, amennyiben a szanáló hatóság kivételes esetekben él az ESzMR 27. cikke (5)

bekezdésében illetve a BHSzI 44. cikke (3) bekezdésében említett diszkrecionális jogkörével.

Amennyiben a betétgyűjtés kritikus funkcióként kerül beazonosításra, az önmagában nem igényli e kötelezettségek kizárását a leírásból, minthogy a bank azon képessége, hogy folytassa betétgyűjtési tevékenységét, nem szükségszerűen szenved hátrányt azért, mert e betétek mértéke lecsökken egy leírás során: az infrastruktúra a helyén marad annak végzésére és a bank tovább folytatja működését a szanálást követően. Ezért kizárásuk csak abban az esetben igazolható, amennyiben különleges körülményekre tekintettel az szükséges a pénzügyi stabilitás alapján, az ESzMR 27. cikke (5) bekezdésének c) pontja illetve a BHSzI 44. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint.

Továbbá az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy a gyakorlatban az ESzT illetékessége alá tartozó bankok nagy hányada jelentős egyéb típusú követeléssel rendelkezik, ami alacsonyabb besorolású a kedvezményezett betéteknél (vagyis a természetes személyek illetve KKV-k 100 000 eurót meg nem haladó betétjeinél), amelyet először és teljes mértékben le kell írni, mielőtt a kedvezményezett betétek leírására sor kerülhetne. Ennek megfelelően a kedvezményezett betétek kizárása a leírásokból kevésbé valószínű, hogy a gyakorlatban megtörténne, mivel kevésbé valószínű, hogy azok a leírás tárgyává válnának.

Végezetül meg kívánjuk jegyezni, hogy az ESzT meg fogja állapítani konszolidált szinten a 2017-es szanálási tervezési ciklus részeként a prioritással rendelkező bankok esetében a MREL célértékeket.

Válasz a 47. pontra:

Tisztázni szükséges, hogy a szanáló hatóságok nem kötelesek minden esetben értékelni, hogy a bank képes-e jelenteni a Betétbiztosítási Rendszerbe (a továbbiakban: BBR) jelentendő információkat. A Bizottság 2016/1075/EU végrehajtási rendeletének (a továbbiakban: 2016/1075/EU rendelet) 24. cikke kimondja, hogy a szanálási hatóságoknak először is a normál fizetéseképtelenségi eljárások feltételezhetőségét kell igazolniuk. A megvalósíthatóságot – és így a bank azon képességét, hogy jelentse a BBR-be a szükséges információkat – csak abban az esetben kell értékelni, amennyiben a normál fizetéseképtelenségi eljárás feltételezhető. Ezért a 2016-ban elfogadott szanálási tervek jelentős részében ilyen értékelés nem volt szükséges, mivel a bank normál fizetéseképtelenségi eljárás keretében történő felszámolása nem volt feltételezhető.

Válasz a 48. pontra:

Az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy a jogi keret nem teszi kötelezővé az ESzT számára a BBR finanszírozás rendelkezésre állásának értékelését. Különösképpen a 2016/1075/EU rendelet 24. cikkének (4) bekezdése azt követeli meg, hogy a felszámolás megvalósíthatóságának értékelésekor az ESzT-nek csupán a bank azon képességét kell megítélnie, hogy a releváns információkat meg tudja-e adni.

Továbbá az *előzetes BBR* finanszírozás mértéke nem jelenti a teljes BBR-ből rendelkezésre álló összeget, mivel a 2014/49/EU irányelv (a továbbiakban: BBR irányelv) további finanszírozási forrásokról rendelkezik, pl. a BBR *utólagos* finanszírozásáról.

Válasz a 60. pontra:

Számos ESzT bank esetében a bank informatikai rendszereinek azon hiányossága, hogy megfeleljen a szanalási celoknak, így különösen pl. a leírásoknak, a szanalások potenciális akadályaként kerültek beazonosításra. Az ESzT kérte a bankjait, hogy javítsanak a vezetői információs rendszereiken és kezeljék ezt a problémát, és az EBH összehívott egy munkacsoportot annak érdekében, hogy további iránymutatást adjanak a bankoknak abban a kérdésben, hogy milyen kapacitás követelmények vannak az információs rendszereikkel szemben a hatóságok követelményei teljesítése érdekében.

Válasz a 61. pontra:

A kötelezettségek leírása jogilag egy közigazgatási végzés következménye és így az annak a végzésnek a jogerőre emelkedésével válik hatályossá. Magának a leírásnak az elvégzése időt vehet igénybe, de a kötelezettségek nem kerülhetnek ki a levonás alól a végrehajtási időszak során.

Válasz a 62. pontra:

Lásd lejjebb a választ a vezetői összefoglaló XI. szakaszára (lásd a jelen válasz VII. szakaszát).

Válasz a 63. pontra:

Figyelemmel a szanalási eszközök végrehajthatóságára, a 2016/1075/EU rendelet 25. cikk (3) bekezdésének e) pontja hivatkozik „a – különösen harmadik országokban – alkalmazandó szanalási eszközök végrehajthatósága”. Ezt a szakaszt úgy kell értelmezni, mint amely csak a szanalási eszközök harmadik államokbeli és nem uniós végrehajthatóságára vonatkozik, mivel a BHSzI 66. cikke értelmében az egyik tagállamban elfogadott szanalási intézkedést a másik tagállamban is végre kell hajtani. Ennek megfelelően nincs szükség a végrehajthatóság elemzésére, amennyiben az irányadó jog valamely uniós tagállam joga.

Válasz a 66. pontra:

Az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy amennyiben a banknak nagy mennyiségű lakossági kötvénykibocsátása van, azt mint a szanalási eszközök sikeres alkalmazásának potenciális akadályát azonosították, és a bankokat már arra ösztönözték, hogy csökkenték a jövőben az ilyen kibocsátásaikat.

Válasz a 67. pontra:

Számos ESzT bank esetében a bank informatikai rendszereinek azon hiányossága, hogy megfeleljen a szanalási celoknak, így különösen pl. az értékelésnek, a szanalások potenciális akadályaként kerültek beazonosításra. Lásd az ESzT választ a 60. pontra.

Válasz a 69. pontra:

Az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy 2017 első felében kialakításra került a szanalás alatti működés folyamatosságáról és a pénzügyi infrastruktúrákról (a továbbiakban: FMI) szóló iránymutatás és ennek megfelelően a 2017-es szanalási tervek részletesebbek lesznek ebben a vonatkozásban.

Válasz a 76. pontra:

Lásd az ESzT válaszát a 33. pontra.

Válasz a 77. pontra:

A 2018-ban végrehajtandó, a 2017-es szanálási tervezési ciklus részeként az ESzT meg fogja állapítani konszolidált szinten a prioritással rendelkező bankok esetében a MREL célértékeket.

Válasz a 78. pontra:

Az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy a SREP érték más faktorok (pl. méret, összetettség) mellett felhasználásra került a prioritással rendelkező bankok listájának megállapításánál, amely bankok elsőként kapják meg a MREL célértékeiket a 2017-es szanálási tervezési ciklusban.

Amikor megállapítják a kötelező konszolidált MREL célértékeket, az ESzT figyelemmel lesz a bank 2. pilléres tőke megfelelési követelményére, amely tükrözi a felügyeleti értékelést, mivel a magasabb SREP értékkel bíró bankok jellemzően magasabb 2. pilléres követelményeket kell teljesítsenek. A 2. pilléres tőke megfelelési követelmény fontos szerepet tölt be a veszteségfelszívás mértékének és a bank MREL feltőkésítési összegének kiszámítása során, és az ESzT ezt használja MREL célértékei megállapításához.

Mindazonáltal az ESzT történetileg csak a bank SREP értékét és a bankoknak küldött, a 2. pilléres tőke megfelelési követelmények előírását tartalmazó levelet kapta meg. A jelen állás szerint az ESzT nem kapott részletes elemzést vagy értékelést, amely alátámasztotta volna a bank SREP értékét, így az ilyen elemzés vagy értékelés nem került felhasználásra a bank MREL célértékéről való tájékoztatáskor. A MoU EKB-vel való felülvizsgálata során tervbe lett véve, hogy az ESzT hozzáfér a részletes SREP értékeléshez a prioritizált bankok esetében vagyis azokhoz, akiknek az SREP értéke 4, vagy az SREP értéke 3 és alértéke 4.

Válasz a 79. pontra:

A bankok tájékoztatást kaptak 2016-ban az MREL célértékeknek való megfelelést érintő indikatív hiányosságokról és munkaértekezleteket tartanak a bankokkal 2017 negyedik negyedében, amelynek során a bankok új információkat kapnak a 2016. év végi adatok alapján megállapított hiányosságaikról. A kötelező konszolidált MREL célértékek, amelyek 2017 során kerülnek megállapításra, össze lesznek kötve egy átmeneti időszakkal, amelynek során e bankoknak pótolniuk kell a hiányosságaikat az MREL-ben.

Válasz a 80. pontra:

A 2016/1075/EU rendelet 22. cikkének 1. pontja szerinti követelmény „a terv összefoglalása, beleértve az intézmény vagy a csoport leírását és a 2–8. pontban említett elemek összefoglalását”. Az „elemek összefoglalását” és nem „valamennyi elem összefoglalását” mondja ki. A 2016/1075/EU rendelet 22. cikkének (2)–(8) bekezdése tartalmazza a tervben szerepeltetendő információkategóriákat. Ennek megfelelően a követelmények a különböző kategóriák összefoglalása.

Válasz a 81. pontra:

A 2016-os szanálási tervek voltak az első tervek, amelyeket az ESzT elfogadott és így ezek voltak az első tervek, amelyeket összegezve nyilvánosságra hoztak a bankok számára. Ezért a 2016-os szanálási tervek elfogadásakor nem kaptak visszajelzéseket. A

bankoktól ezidáig beérkezett visszajelzések a szanálási tervek következő kiadásaiban fognak szerepelni.

IV. Szanálási tervek útmutatója (a vezetői összefoglaló VIII. szakasza és 84–102. pontja)

Válasz a vezetői összefoglaló IV. szakaszára és 84. pontjára

Az ESzT szeretne rávilágítani, hogy igen ambíciózus munkaprogramja van a különféle szanálási témákat érintő tájékoztató feljegyzések készítésénél, amely tájékoztató feljegyzések elkészülte 2017 és 2018 első felének különböző időpontjaira esedékes. Ebben a vonatkozásban az ESzT indikatívan szeretne hivatkozni az alábbi témákban elkészült tájékoztató feljegyzésekre: tájékoztató az IRT-k részére a kritikus funkciókkal kapcsolatban, az FMI-khez való hozzáférés, működési folyamatosság és MREL. Ezeket a feljegyzéseket felhasználták a 2017-es szanálási tervek elkészítése során.

Az MREL vonatkozásában az ESzT az MREL-ek megállapítására vonatkozó politikát fogadott el 2017 októberében, és 2017 során megállapítja a kötelező MREL célértékeket. Az MREL politikát megosztották az IRT-kkel és figyelembe veszik azokat a 2017-es szanálási tervekészítési ciklus során.

Válasz a 91. pontra:

Az ESz azon megállapítására, miszerint „*még nem került kiadásra útmutató a tömörített szanálási tervekhez*”, az ESzT meg kívánja említeni, hogy az ESzT már elkészítette a formanyomtatványokat az IRT-k által használandó szanálási tervekhez. Ezek az új formanyomtatványok útmutatót adnak a tervek tartalmára.

Válasz a 92. pontra:

2016 kezdetén egy, az ESzT és az NSzH-k tagjaiból álló különítményt állítottak fel, hogy kidolgozzák az egyszerűsített követelményeket. E munka eredményeként 2016 szeptemberében egy szakpolitikai feljegyzés készült az egyszerűsített követelményekről (a továbbiakban: SO) a kevésbé jelentős intézmények számára (a továbbiakban: LSI), amelyet az ESzT elfogadott és bemutatott a közgyűlésnek.

A szakpolitikai feljegyzés meghatározta a főbb elveket, amelyek az LSI-k számára az egyszerűsített követelmények alkalmazását segíti és tartalmazza a minimum követelményeket az egyszerűsített követelmények hatálya alá tartozó intézmények szanálási terveihez.

Mideközben EBH szinten folyamatos munka zajlott a szabályozástechnikai standardok (a továbbiakban: SzTS) tervezetei vonatkozásában az egyszerűsített követelmények alkalmazásához. Az SzTS-t 2017. augusztus 8-án lezáruló nyilvános konzultáció keretében megvitatták, az jelenleg a Bizottság általi elfogadásra vár. Az SzTS az ESzT szakpolitikai feljegyzése helyébe fog lépni, amelyet rendszeresen felülvizsgálják és frissítenek az RTS elfogadását és a Hivatalos Lapban történő nyilvánosságra hozatalát követően.

Az ESzT közvetlen illetékessége alá tartozó bankok esetében nem hoztak határozatot az egyszerűsített követelmények e bankok vonatkozásában történő alkalmazása tárgyában. Figyelemmel az ESzT illetékessége alá tartozó bankok méretére és összetettségére azt várják, hogy az SO-kat csak maréknyi bank esetében kell alkalmazni az ESzT

illetékessége esetén, ha egyáltalán egy is lesz, így az SO meghatározás nem képezte az ESzT prioritásainak egyikét.

Válasz a 93. pontra:

2017-ben az ESzT szakértői hálózatot hozott létre a szanalási jelentésértékelésre, amely felelős a meglévő információforrások értékeléséért, az információhiányok beazonosításáért, a szanalási jelentésértékelés javítását szolgáló javaslatok megtételéért. E hálózat megállapításait feldolgozták egy [új EBH formanyomtatvány készletben](#), amelyet az EBH hálózat azon szakértői hoztak létre, akiknek a feladata volt a szanalási jelentésértékelés Végrehajtási Műszaki Szabványainak felülvizsgálata (ahogyan az visszatükröződik a Bizottság 2016/1066/EU végrehajtási rendeletében). Az EBH formanyomtatványok új készlete figyelembe veszi az ESzT által korábban kialakított formanyomtatványokat (pl. az LDT, az FMI és a kritikus funkciók formanyomtatványokat). Az új EBH formanyomtatványkészlet mára teljesen összeegyeztethető a meglévő ESzT formanyomtatványokkal. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a 2017-es tervezési időszakban az ESzT utasította a bankokat, hogy bizonyos EBH formanyomtatványokat ne töltsenek ki, amennyiben azok olyan adatokra vonatkoztak, amely megadandó adatokat az ESzT formanyomtatványai már lefedték.

Válasz a 94. pontra:

Lásd a vezetői összefoglaló VII. szakaszára és 84. pontjára adott ESzT választ.

Válasz a 99. pontra:

Az ESzT kidolgozta a kritikus funkciók formanyomtatványt és a bankok önértékelési útmutatóját, amelyet a 2017-es tervezési ciklusban az adatgyűjtéshez és az információszerzéshez használtak. Egyben az NSZH-kkal közösen szakpolitikai útmutatót készített a kritikus funkciók meghatározásához annak érdekében, hogy javítsa a konzisztenciát az IRT-ken keresztül kritikusságuk értékelésének teljesítéséhez. A formanyomtatvány és az útmutató már javított a kritikus funkciók értékelésének konzisztenciáján és összehasonlíthatóságán a 2016-os adatokhoz képest, mivel összeigazította a használt módszertant és a kritikus funkciók beazonosítására használt indikátorokat. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a kritikus funkciók elemzése nem „gombnyomkodós” feladat, a végső kimenet az IRT-k szakértői ítéletén alapul. Figyelemmel arra, hogy a különféle következtetések és elemzések most már jobban összehasonlíthatók, azt várjuk, hogy az IRT-ken és országokon keresztül megjelenő inkonzisztenciák könnyebben feltárhatók és csökkenthetők lesznek az idő múlásával. Az ilyen összehasonlítások megkönnyítése érdekében az ESzT kialakított egy mérőeszközt és ezt a mérőeszközt használta az IRT-k segítésekor, hogy megalapozottabb döntéseket hozhassanak.

Válasz a 100. pontra:

Habár semmiféle hivatalos cselekményt nem végeznek a beazonosított potenciális akadályozó tényezők vonatkozásában 2018-at megelőzően, a bankokat tájékoztatják ezekről a potenciális akadályozó tényezőkről és javasolták nekik a megfelelő intézkedések megtételét elhárításukhoz.

Válasz a 101. pontra:

Lásd a vezetői összefoglaló VIII. szakaszára és 84. pontjára adott ESzT választ.

Válasz a 102. pontra:

2017-ben az ESzT16 belső ellenőrzési szabványt (a továbbiakban: ICS) fogadott el, amely 96 követelményt tartalmaz amelyeket elsődlegesen a hatékony irányítás érdekében felülvizsgált ICS ihletett, amelyet az Európai Bizottság 2014 júniusában adott ki. A Belső Irányítási Hivatala (a továbbiakban: ICO) 2018-as munkaterve meghatározza az ICS ESzT-n belüli végrehajtási menetrendjét.

V. Az ESzT erőforrásainak megfelelősége (a vezetői összefoglaló IX. szakasza és 103-118. pontja)

Válasz a IX. szakaszra:

Lásd az ESzT 114 és 115. bekezdésre adott válaszát.

Válasz a 105. pontra:

Míg 2016 nehéz évnek bizonyult az ESzT állományával kapcsolatos követelmények teljesítése vonatkozásában, 2017-ben az ESzT jelentős erőfeszítéseket tett felvételi kampányainak prioritizálása vonatkozásában, felvett megközelítőleg 160 alkalmazottat, akik már felvették a munkát vagy a következő hetekben/hónapokban csatlakoznak az ESzT-hez.

Válasz az 106-109. bekezdésre:

Lásd az ESzT 114 és 115. bekezdésre adott válaszát.

Válasz a 110. pontra:

Az ICT csapat munkaerőhiányát jelenleg próbálják meg kezelni új álláshelyeknek az elkövetkező hónapokban tervezett kiírásával. 2018 folyamán a csapat terv szerint eléri teljes kapacitását. Közben számos fejlesztési projekt már folyamatban van. Annak érdekében, hogy támogassák a szanalás-tervezési tevékenységet, megállapodás megkötésére került sor az EKB-val a felügyeleti eszköz, pl az IMAS átalakítására és használatára szanalási célokra. Ennek az új rendszernek az első alkalmazására az ESzT-en keresztül 2018 első negyedévének a végén kerülhet sor.

Válasz a 114. pontra:

2017 kezdete óta az ESzT megtervezett és elvégzett számos nagy kiválasztási eljárást, amelynek eredményeképpen több, mint 100 alkalmazott felvételére került sor. Összegezve 2018 elejére az ESzT-nek 306 alkalmazottja lesz. A felvételi csapat számos kiválasztási eljárást végez, amely lehetővé fogja tenni az ügynökségnek, hogy elérje a 2018-ra kitűzött 350-es alkalmazotti létszámot.

Válasz a 115. pontra:

Az audit során az ESzT-nél már folyamatban volt mind az AST, mind az AD állomány kiválasztása az emberi erőforrások csapat megerősítésére. Ennek eredményeként az emberi erőforrások funkciót jelenleg 15 fő látja el és ezek közül heten kizárólag felvétellel foglalkoznak. Ezen felül az ESzT számos ideiglenes alkalmazottat vett fel a felvételi eljárás segítésére 2017 első hat hónapjában. Ennek eredményeként az ESzT le tudott folytatni három nagy kiválasztási eljárást a szanalási egységekhez, amely lehetővé tette az ESzT számára, hogy további 801 főt kiválasszon, akik vagy már

felvették a munkát, vagy az elkövetkező hetekben/hónapokban csatlakoznak az ESzT-hez.

VI. Együttműködés a Nemzeti Szanálási Hatóságokkal (NSZH-kkal) (a vezetői összefoglaló X. szakasza és 120-129. pontjai)

Válasz a vezetői összefoglaló X. szakaszára, a 122. és 124. pontjára:

Az ESzT közgyűlése a közelmúltban elfogadta a cél működési modellt, amely kiosztja a szerepeket és feladatokat az ESzM-en belül, beleértve a belső szanálási csoportok működését is. Az ESzT eddig megszerzett tapasztalatai rámutattak, hogy ma egyértelműbb a feladatok leosztása az ESzT és az NSZH-k között. Az elért tisztázás tükröződni fog az ESzT és az NSZH-k közötti együttműködési keret soron következő felülvizsgálata során.

Az állománybővítéssel kapcsolatban lásd az ESzT 114. és 115. bekezdésekre adott válaszát.

Válasz a 126. és 128. pontra:

Egy korlátozott felülvizsgálati funkció működik 2016 júniusa óta, azóta, hogy az első szanálási intézkedéstervezetet megkaptuk egy NSZH-tól. Azóta az ESzT megközelítőleg 9 NSZH 430 szanálási intézkedéstervezetét értékelt. Annak ellenére, hogy az ESzT-nek csupán korlátozott erőforrások állnak rendelkezésére a felülvizsgálati funkciók ellátására, a reaktív felügyelet az ESzMR által megkövetelt formában ellátásra kerül.

2016 októberében az ESzT felállított egy akciócsoportot az LSI felülvizsgálatra, amely olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek kapcsolódnak az NSZH-k LSI-kkel kapcsolatos munkájához. Az ESzT mára jelentős információkat szerez az NSZH-knál folyó tevékenységekről ennek az akciócsapatnak köszönhetően. Az ESzT felülvizsgálati funkciója nem igényli az NSZH-k tevékenységének napi szintű ellenőrzését, hanem annak célja a folyamatos és hatékony működése az ESzM-nek a Bankunióban.

VII. Együttműködési keret az EKB-val és a jogi aktusok tervezeti (a vezetői összefoglaló XI. szakasza és 130-142. pontja)

Válasz a vezetői összefoglaló XI. szakaszára (figyelemmel a jogi aktusok javaslataira és a moratórium eszközre):

Az ESzT együttműködik a Bizottsággal az ESzM rendelet lehetséges módosításai vonatkozásában. Ez magában foglalta a BHSzI lehetséges felülvizsgálatát a műszaki problémák terén és a magasabb szintű szakpolitikai kérdéseket is. A moratórium javaslattal kapcsolatban az ESzT támogatta a Bizottság 2016 novemberében kiadott javaslatát, hangsúlyozva annak potenciális előnyeit a szanálási hatóságok számára. Az ESzT támogatja a moratórium eszköz különleges intézkedésként lehetővé tételét, amennyiben az szükséges a szanálási eszközök hatékony használatához. A moratórium eszköz időtartama elég hosszú kell, hogy legyen ahhoz, hogy hatékony lehessen, de nem veszélyeztetheti a pénzügyi piacok stabilitását. A moratórium eszköz hatályának egyben biztosítania kell, hogy a moratórium hatékony legyen, és lehetővé tegye a szanálási hatóságnak az elégséges fedezet biztosítását, hogy teljesüljenek az eszköz célkitűzései. Amennyiben az megfelelően van kialakítva, az ilyen eszköz előnyei túlnőnek a kockázatokon.

Válasz a vezetői összefoglaló XI. szakaszára és 132. valamint 133. pontjára:

Az ESzT és az EKB jelenleg végzi a köztük megkötött egyetértési megállapodás (a továbbiakban: MoU) frissítését a meglévő MoU tapasztalatai alapján. Az új MoU nagyobb mértékű automatikus információmegosztást fog tartalmazni a bankok vonatkozásában, különösen azon bankok esetében, ahol a bedőlés kockázata magas (4-es vagy 3-as SREP érték 4-es alértékkel). Az új MoU tervek szerint legkésőbb 2018 első negyedévének végéig elfogadásra kerül. Továbbá az intézmény jelentései a belső likviditási megfelelésértékelési eljárásról (a továbbiakban: ILAAP) és belső tőkeemfelelési értékelésről (a továbbiakban ICAAP) most már automatikusan megosztásra kerülnek az IRT-kkel minden bank esetében az EKB felügyelőbizottságának döntését követően.

Válasz a 141. pontra:

Válaszul az ESz azon nyilatkozatára, miszerint az ESzT még nem hozta létre a módszertanát annak értékelésére, hogy egy bank be fog-e dőlni, vagy valószínűleg be fog-e dőlni, az ESzT megjegyzi, hogy aktívan készíti elő szakpolitikáját ezen a téren, beazonosítja, hol lehet potenciálisan felhasználni ezt a készséget, figyelemmel az 1-es értékelésre és a FOLTF közötti kapcsolatra, valamint arra az igényre, hogy elkerüljék az egymást átfedő értékelések kialakulását, amely azt eredményezné, hogy árnyék felügyeleti hatóságként működik.

Továbbá az ESzT megjegyzi, hogy míg az ESzT a FOLTF-deklarálási szerepe fontos biztosítéka annak, hogy a rendszerben a felügyeleti türelmet minimalizálni lehessen, az elsődleges felelősség az ilyen értékelések elvégzéséért a felügyeleti hatóságot illeti, aki a leginkább hozzáfér a releváns adatokhoz.

Az audit időpontjában az ESzT még nem gyakorolta ezt a jogkörét (minden közelmúltbeli krízis estén az EKB végezte a FOLTL határozat meghozatalát az ESzMR szerinti formában).

VIII. Következtetések és ajánlások

Válasz az 1. Ajánlásra:

Az ajánlást részben elfogadjuk. Részletesebben:

- (a) Habár az ESzT nem állapított meg formális egyéni határidőt a teljesen megfelelő szanalási tervekre a hatáskörébe tartozó valamennyi bank vonatkozásában, az ESzT már alkalmaz egy prioritizáló megközelítést (lásd az SRB válaszait a fenti „szanalási tervek” szakaszban). Ez utóbbi megközelítés szerint a kockázatosabb bankok már beazonosításra kerültek és részét képezik az ESzT prioritizált bankjainak, amelyek a legátfogóbb ESzT szanalási tervekkel, vagyis „három fokozatú” tervekkel rendelkeznek. A teljesen megfelelő szanalási tervek elkészítése valamennyi ESzT bank esetében 2020-ra van tervbe véve, egyes tervek már 2019-re elérik ezt a teljességi szintet.
- (b) A lényegi akadályok beazonosítására 2018-ban kerül sor és ezt fogják követni az EBH felé megtett bejelentések a bankok szanalhatóságáról.
- (c) Ezt az ajánlást a 2018-as szanalási tervezési ciklusban fogjuk figyelembe venni.

Válasz a 2. Ajánlásra:

Az ajánlást a végrehajtási határidő kivételével elfogadjuk. Részletesebben:

- (a) Az ESzT MREL szakpolitikája 2017 októberében elfogadásra került és a 2017-es tervezési ciklusban végre lesz hajtva. A hátráltató tényezők felszámolására 2018-ban szakpolitika fog készülni, amely a 2018-as tervezési ciklusban lesz végrehajtva. Minden ESzT banknak lesz teljesen megfelelő szanálási terve a 2020-as szanálási tervezési ciklus végéig.
- (b) A szanálás-tervezési kézikönyv frissítésére 2018-ban kerül sor.
- (c) A szanálási scenáriókra vonatkozó iránymutatás, amely a szabályozási keret szerint szerepeltetendő a szanálási tervekben, a szanálási tervezési iránymutatás 2018-ra tervezett frissítése során fog bekerülni a szanálás-tervezési kézikönyvbe.

Válasz a 3. Ajánlásra:

Az ajánlást elfogadjuk. Részletesebben, figyelemmel a 114. és 115. pontra adott válaszra az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy jelentős előrelépések történtek ezidáig is, amelyek biztosítani fogják mind az ESzT humán erőforrások részlegének, mind az ESzT általános állományi célszintjeinek elérését 2018 elejére.

Válasz a 4. Ajánlásra:

Az ajánlást elfogadjuk. Részletesebben:

- (a) A műveleti feladatok leosztásának és az NSzH-k felelősségének letisztázása érdekében az ESzT közgyűlése a közelmúltban elfogadta a cél működési modellt, amely kiosztja a szerepeket és feladatokat az ESzM-en belül, beleértve az IRTK működését is. A múltbeli tapasztalatok alapján elért tisztázás tükröződni fog az ESzT és az NSzH-k közötti együttműködési keret során következő felülvizsgálata során.
- (b) Habár az ESzT csak az ESzT állomány vonatkozásában tudja biztosítani a belső szanálási csoportok megfelelő létszámát, az ESzT továbbítani fogja az ESz ajánlását az NSzH-k felé és megbeszéli a további állomány kirendelésének lehetőségét, amennyiben az szükséges.
- (c) Az ESzT meg kívánja jegyezni, hogy már két főpróbát is betervezett 2018-ra.

Válasz a 5. Ajánlásra:

Az ajánlást elfogadjuk. Részletesebben az ESzT és EKB jelenleg is dolgozik az MoU frissítésén. Legkésőbb 2018 első negyedéve során el fogják fogadni. A MoU és annak melléklete ezután közzétételre kerül.

Válasz a 6. Ajánlásra:

Az ajánlást elfogadjuk. Részletesebben:

- (a) Lásd az ESzT válaszát a XI. szakaszra.
- (b) Az ESzT korábban megjegyezte az információáramlás javításának fontosságát a felügyelettől (beleértve az ESzT automatikus részvételének lehetőségét a Felügyelőbizottságban), és továbbra is rá kíván világítani erre a kérdésre. Lásd egyben az ESzT 132 és 133. bekezdésre adott válaszát.
- (c) Lásd az ESzT válaszát a XI. szakaszra.

Esemény	Dátum
Az ellenőrzési feladatterv elfogadása / az ellenőrzés megkezdése	2016.11.8.
A jelentéstervezet hivatalos megküldése az Egységes Szanálási Testületnek	2017.10.12.
A végleges jelentés elfogadása az egyeztetési eljárás után	2017.11.28.
Az Egységes Szanálási Testület hivatalos válaszainak beérkezése az összes uniós nyelven	2017.12.11.

Az Egységes Szanálási Testület (ESZT) egy 2014-ben a pénzügyi válságra adott szakpolitikai válasz részeként alapított brüsszeli központú szervezet. Feladata a hatáskörébe tartozó fizetésképtelen bankok szanálása. Az eurövezetben jelenleg mintegy 140 bank tartozik az ESZT hatáskörébe.

Az ellenőrzés az ESZT általános szabályainak és iránymutatásainak, valamint egyes bankokra vonatkozóan végzett szanálástervezésének minőségét, valamint azt értékelte, hogy az ESZT elegendő munkatárssal rendelkezik-e. Valamennyi területen hiányosságokat tártunk fel, bár az ESZT előzmények nélküli létrehozása jelentős kihívást okozott, és a hiányosságokra ennek fényében kell tekinteni.

Egy sor ajánlást teszünk a szanálási tervek elkészítésére, valamint a szabályok és iránymutatások befejezésére vonatkozóan. Javasoljuk továbbá az ESZT számára további munkatársak felvételét és az emberierőforrás-gazdálkodási eljárásainak javítását.

40
1977-2017

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Kiadóhivatal

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

© Európai Unió, 2017

Az olyan fényképek és más anyagok felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek szerzői jogainak nem az Európai Unió a tulajdonosa, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.